Р Е П У Б Л И К А Б Ъ Л Г А Р И Я

Н А Р О Д Н О С Ъ Б Р А Н И Е

Проект

З А К О Н

за изменение и допълнение на Закона за обществените поръчки

(Обн., ДВ, бр. 28 от 2004 г.; изм. и доп., бр. 53 от 2004 г., бр. 31, 34 и 105 от 2005 г., бр. 18, 33, 37 и 79 от 2006 г., бр. 59, 94, 98 и 102 от 2008 г., бр. 24 и 82 от 2009 г., бр. 52, 54, 97, 98 и 99 от 2010 г., бр. 19, 43, 73 и 93 от 2011 г., бр. 33, 38 и 82 от 2012 г. и бр. 15 от 2013 г.)

§ 1. В чл. 2, ал. 1 думите „по процедурите, предвидени в“ се заменят с „при условията и по реда на“ и запетаята след думите „този закон” се заличава.

§ 2. В чл. 3, ал. 2, т. 3 и 4 думите „строителство и услуги“ се заменят със „строителство и/или услуги“.

§ 3. В чл. 4 се правят следните изменения:

1. Точка 3 се изменя така:

„3. финансовите услуги във връзка с емитирането и прехвърлянето на ценни книжа или други финансови инструменти; услугите, предоставяни от Българската народна банка; услугите, предоставяни във връзка с поемането и управлението на държавния дълг; услугите, предоставяни във връзка с управлението на системата на единна сметка и фискалния резерв;“.

2. Точка 7 се изменя така:

„7. предоставянето на заеми от и чрез Българската банка за развитие, когато това е предвидено по международни програми или договори, или със закон.”

3. Точка 8 се отменя.

§ 4. В чл. 8 се правят следните допълнения:

1. Създава се нова ал. 7:

„(7) При подготовката на процедура за възлагане на обществена поръчка над праговете по чл. 45в, ал. 2 възложителите са длъжни да осигурят изработването на техническите спецификации, на методиката за оценка на офертите в документацията за участие в процедурата при критерий икономически най-изгодна оферта, както и на конкурсните програми при конкурсите за проект, да се извърши от експерти, които имат професионална

квалификация и практически опит, свързани с конкретния предмет на обществената поръчка. Когато възложителят не разполага със собствени експерти, отговарящи на изискването за професионална квалификация и практически опит, той осигурява външни експерти от списъка по чл. 19, ал. 2, т. 8 или други чрез възлагане в съответствие с този закон.“

2. Създава се ал. 8:

„(8) Външните експерти по ал. 7 не могат:

1. да бъдат включвани в комисията за провеждане на процедурата за възлагане на обществената поръчка, съответно в журито на конкурс за проект;

2. да участват в процедурата за възлагане на обществената поръчка самостоятелно или в обединение с други лица, като кандидати, участници, членове на обединения-участници, подизпълнители, или чрез свързани лица, освен ако документите, в чието изработване са участвали, са променени така, че не дават на участника информация, която му дава предимство пред останалите участници в процедурата.“

§ 5. В чл. 9 се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал. 1 се създава изречение второ:

„Възложителите нямат право да изискват обединенията да имат определена правна форма, за да могат да представят заявление за участие или оферта.“

2. В ал. 2 думите „когато той има право да предоставя съответната услуга, доставка или строителство в държавата членка, в която е установен“ се заменят с „когато той или участниците в обединението имат право да предоставят съответната услуга, доставка или строителство в държавата членка, в която са установени“.

§ 6. В чл. 12, ал. 1 се правят следните изменения и допълнения:

1. Точка 6 се изменя така:

„6. договори за услуги, доставки или строителство, сключвани от възложител по чл. 7, т. 5 или 6 със свързано предприятие, при условие че поне 80 на сто от средния годишен оборот на предприятието за последните три години е реализиран от предоставянето на такива услуги, доставки или строителство на свързани предприятия;“.

2. Точка 12 се изменя така:

„12. договори, възлагани в изпълнение на международен договор, свързан с разполагане на войски, и отнасящи се до предприятия на държава членка или на трета държава;“.

3. Създава се т. 16:

„16. договори с предмет процесуално представителство и свързаните с него правни съвети по дела пред съдебен, арбитражен или помирителен орган в страната, в друга държава членка или в трета страна.“

§ 7. В чл. 13, ал. 3, т. 1 след думата „определяне“ се добавя „наличието“.

§. 8. В чл. 16б, ал. 2 след думите „проектиране на“ се добавя „схеми за пространствено развитие, на устройствени планове и на“.

§ 9. Създава се нов чл. 16в:

„Чл. 16в. (1) Възложителите могат да поискат техническите предложения да бъдат представени под формата на електронен каталог, когато предмет на поръчката е доставка на стоки, които са стандартизирани или за които е възможно да се разработят или утвърдят собствени стандарти.

(2) Електронните каталози се изготвят от участниците при спазване на нормативните изисквания за вътрешния оборот на електронни документи, както и на всички допълнителни изисквания за изпълнение на обществена поръчка с предмет по ал. 1 и в съответствие с техническите спецификации и формата, определени от възложителя.

(3) Техническите предложения, представени под формата на електронен каталог, могат да бъдат придружени от други документи, които ги допълват.

(4) Използването на електронен каталог, както и изискванията към него се посочват от възложителя в обявлението за обществена поръчка и не могат да представляват техническа пречка за участие в процедурата.“

§ 10. Досегашния чл. 16в става чл. 16г и се изменя така:

„Чл. 16г. (1) Когато предметът на поръчката е включен в списъка по чл. 30 на Закона за интеграция на хората с увреждания, възложителите са длъжни да обявят, че поръчката е предназначена за изпълнение от специализирани предприятия или кооперации на хора с увреждания.

(2) Възложителят е длъжен да отдели в обособена позиция всяка стока или услуга, която е включена в списъка по ал. 1, когато същата представлява част от предмета на обществената поръчка, и да обяви, че тази обособена позиция е предназначена за изпълнение от специализирани предприятия или кооперации на хора с увреждания.

(3) Възложителите могат да определят обществени поръчки, изпълнението на които е ограничено в рамките на програми за създаване на защитени работни места.

(4) В случаите по ал. 1 - 3 в обявлението се включва информация, че съответно:

1. обществената поръчка/обособената позиция е запазена за участие само на специализирани предприятия или кооперации на хора с увреждания;

2. изпълнението на поръчката е ограничено в рамките на програми за създаване на защитени работни места.

(5) В случаите по ал. 1 и 2:

1. определените от възложителите критерии за подбор не се прилагат за кандидати и участници, които са специализирани предприятия или кооперации на хора с увреждания, както и за обединения, в които участват само такива лица;

2. в представянето на кандидата или участника, което се съдържа в заявлението, съответно в офертата, се включва декларация, с която се декларира дали кандидатът или участникът, съответно всеки от участниците в обединението, е вписан в регистъра на специализираните предприятия и кооперации на хора с увреждания, поддържан от Агенцията за хората с увреждания, или в еквивалентен регистър на държава членка.

(6) В случаите по ал. 1 и 2, когато в процедурата участват едно или повече специализирани предприятия или кооперации на хора с увреждания, които са вписани в регистъра по ал. 5, т. 2, и/или техни обединения, и офертите на тези лица отговарят на изискванията на възложителя, офертите на останалите участници не се разглеждат и оценяват.

(7) Когато кандидатът или участникът е посочил, че ще ползва подизпълнители, изискването за вписване в регистъра на специализираните предприятия и кооперации на хора с увреждания, поддържан от Агенцията за хората с увреждания, или в еквивалентен регистър се отнася и за посочените подизпълнители, както и за подизпълнителите, които ще бъдат наети по време на изпълнение на поръчката.“

§ 11. В заглавието на глава втора се създава изречение трето: „ПРОФИЛ НА КУПУВАЧА“.

§ 12. В чл. 19, ал. 2 се правят следните изменения и допълнения:

1. Точка 8 се изменя така:

„8. поддържа списък на външни експерти за участие в подготовката и провеждането на процедури за възлагане на обществени поръчки;“.

2. Точка 22 се изменя така:

„22. осъществява предварителен контрол върху процедури за обществени поръчки:

а) финансирани напълно или частично със средства от европейските фондове, както следва:

аа) за строителство на стойност, равна или по-висока от 2 640 000 лв.;

бб) за доставка или услуга на стойност, равна или по-висока от съответната стойност, посочена в чл. 45в, ал. 2;

б) за строителство по чл. 3, ал. 1, т. 3, финансирани с бюджетни средства извън тези по буква „а“, на стойност, равна или по-висока от 9 779 000 лв.“

§ 13. Създава се нов чл. 20:

„Чл. 20. (1) В списъка по чл. 19, ал. 2, т. 8 се включват лица, които имат професионална квалификация и практически опит, свързани с обектите и предметите на обществените поръчки, които:

а) са предложени от професионални сдружения и организации в съответния бранш или от органи по чл. 19, ал. 2-4 от Закона за администрацията, с посочване на квалификацията и опита им, или

б) самостоятелно са подали заявление за вписване, към което са приложили доказателства за квалификацията и опита си.

(2) За всяко от лицата в списъка се конкретизира обхватът на професионалната квалификация и практическият опит по една или повече категории от Общия терминологичен речник (CPV) и се посочва наличието на разрешение за достъп до класифицирана информация съгласно изискванията на Закона за защита на класифицираната информация.

(3) Редът за съставяне и поддържане на списъка се определя с правилника за прилагане на закона.”

§ 14. В чл. 20а се правят следните допълнения:

1. В ал. 1 се създава т. 4:

„4. мотивите за определените критерии за подбор.“

2. В ал. 3 след думата „препоръки” се добавя „или конкретни указания”.

3. В ал. 4 след думата „препоръките” се добавя „или конкретните указания”.

4. В ал. 5 след думата „препоръки” се добавя „или конкретни указания”.

5. В ал. 6 след думите „контролните органи по чл. 123, ал. 1“ се поставя запетая и се добавя „а в случаите по чл. 19, ал. 2, т. 22, буква „а” и се поставя тире.

§ 15. В чл. 21 ал. 2 се изменя така:

„(2) В регистъра се набира и съхранява информация, свързана с обществените поръчки, с цел осигуряване на публичност и прозрачност относно процеса на тяхното възлагане и изпълнение. Регистърът на обществените поръчки е публичен.“

§ 16. В чл. 22, т. 6 след думата „определена“ се добавя „със закон или“.

§ 17. В глава втора се създава раздел III „Профил на купувача“ с членове 22б – 22г:

„Чл. 22б. (1) Възложителите са длъжни да поддържат „профил на купувача“, който представлява обособена част от тяхната електронна страница или от друг интернет адрес, за който е осигурена публичност.

(2) В профила на купувача се публикуват под формата на електронни документи:

1. предварителните обявления;

2. решенията за откриване на процедурите и обявленията за обществени поръчки;

3. документациите за участие в процедурите;

4. решенията за промяна в случаите по чл. 27а, ал. 1 и променената документация за участие;

5. разясненията по документациите за участие;

6. поканите за представяне на оферти при ограничена процедура, състезателен диалог и договаряне с обявление;

7. протоколите на комисиите за провеждане на процедурите заедно с приложенията към тях;

8. решенията по чл. 38 за завършване на процедурите;

9. информация за датите на освобождаване на гаранциите за участие на кандидатите или участниците във всяка процедура за възлагане на обществена поръчка;

10. договорите за обществени поръчки заедно с приложенията към тях;

11. договорите за подизпълнение и допълнителните споразумения към тях;

12. рамковите споразумения заедно с приложенията към тях;

13. допълнителните споразумения за изменения на договорите за обществени поръчки;

14. документите, които удостоверяват приемане на работата и които съгласно договорите са основание за извършване на междинни и окончателни плащания;

15. информация за датата, основанието и размера на всяко извършено плащане по договорите за обществени поръчки и по договорите за подизпълнение, включително за авансовите плащания;

16. информация за датата и основанието за приключване или за прекратяване на договорите;

17. информация за датата на освобождаване на гаранциите за изпълнение на всеки договор;

18. публичните покани по чл. 101б заедно с приложенията към тях;

19. вътрешните правила по чл. 8б;

20. становищата на изпълнителния директор на агенцията по запитвания на възложителя;

21. одобрените от изпълнителния директор на агенцията експертни становища от осъществявания предварителен контрол върху конкретната процедура за възлагане на обществена поръчка;

22. всякаква друга полезна обща информация, като лице за контакти, номер на телефон и факс, пощенски адрес и електронен адрес и други документи и информация, определени с правилника за прилагането на закона.

(3) В документите по ал. 2, които се публикуват в профила на купувача, се заличава информацията, за която участниците са приложили декларация за конфиденциалност по чл. 33, ал. 4, както и информацията, която е защитена със закон. На мястото на заличената информация се посочва правното основание за заличаването.

(4) Ако друго не е определено с този закон, документите по ал. 2, които се публикуват в Регистъра на обществените поръчки или на Портала за обществени поръчки, и документациите за участие се публикуват в профила на купувача в първия работен ден, следващ деня на изпращането им в агенцията. Договорите, допълнителните споразумения и документите, свързани с изпълнението на договорите, се публикуват в 30-дневен срок от:

1. сключването на договорите и на допълнителните споразумения;

2. извършване на плащането;

3. освобождаването на гаранцията;

4. получаване от възложителя на договора за подизпълнение и на допълнително споразумение към него;

5. създаването на съответния друг документ.

(5) Документите и информацията по ал. 2, които се отнасят до конкретна обществена поръчка, се обособяват в самостоятелен раздел в профила на купувача, представляващ електронна преписка със самостоятелен идентификационен номер и дата на създаването. Самостоятелният раздел се поддържа в профила на купувача до изтичането на една година от:

1. приключването или прекратяването на процедурата – когато не е сключен договор;

2. изпълнението на всички задължения по договора, съответно на всички задължения по договорите в рамковото споразумение.

(6) Извън случаите по ал. 5 документите и информацията по ал. 2 се поддържат в профила на купувача, както следва:

1. по т. 1 – една година от публикуването на профила на купувача;

2. по т. 19 – една година след промяната или отмяната им;

3. по т. 20 и 22 – постоянно, със съответната актуализация.

Чл. 22в. (1) Към уникалния номер на всяка обществена поръчка в Регистъра на обществените поръчки се визуализира хипервръзка към самостоятелния раздел в профила на купувача, в който се съдържат документите и информацията за конкретната поръчка.

(2) Възложителите изпращат на агенцията информация за адреса на хипервръзката едновременно с решението за откриване на процедурата.

Чл. 22г. (1) Възложителите утвърждават вътрешни правила за поддържането на профила на купувача и за регистрирането на електронните документи, включително за удостоверяването на датата на публикуването в него, при условията и по реда на Закона за електронното управление.

(2) С правилника за прилагане на закона се определя редът, по който се извършва едновременното публикуване на документи в Регистъра на обществените поръчки и в профила на купувача, в случаите, определени с този закон, както и редът за удостоверяване на датата на публикуване на документи и информация в профила на купувача.“

§ 18. В чл. 23, ал. 1 думите „обществените поръчки или публикуват“ се заменят с „обществените поръчки и публикуват“.

§ 19. В чл. 25 се правят следните изменения:

1. В ал. 2:

а) в т. 3 думите „обект и предмет“ се заменят с „обект, предмет и прогнозна стойност“;

б) точка 6 се изменя така:

„6. критериите за подбор, когато възложителят определя такива, включващи изискване по чл. 49, и/или минимални изисквания за икономическото и финансовото състояние на кандидата или участника, и/или за техническите му възможности и квалификация, както и посочване на документите, с които те се доказват;“.

2. В ал. 3 се създава нова т. 3:

„3. възможност за представяне на оферти за част от номенклатурите в обособените позиции, включени в предмета на обществената поръчка – при възлагане на обществени поръчки за доставка на лекарствени продукти по Закона за лекарствените продукти в хуманната медицина или на медицински изделия по Закона за медицинските изделия.”

3. Алинеи 5 и 6 се изменят така:

„(5) Възложителите нямат право да включват в решението, обявлението или документацията условия или изисквания, които дават предимство или необосновано ограничават участието на лица в обществените поръчки и които не са съобразени с предмета и количеството или обема на обществената поръчка.

(6) Критериите за подбор по ал. 2, т. 6 трябва да са съобразени и да съответстват на обекта, предмета, стойността, сложността, както и на количеството или обема на обществената поръчка и на предназначението на строителството, доставките или услугите. Като критерий за подбор не могат да се включват условия или изисквания, които са свързани с изпълнението единствено на обществени поръчки и/или на конкретно посочени програми или проекти, или източници на финансиране, както и на определен брой изпълнени договори с конкретния предмет на обществената поръчка и други, които са в нарушение на условията по ал. 5. Когато обществената поръчка има обособени позиции, критериите за подбор за всяка от обособените позиции трябва да съответстват на изброените характеристики за съответната позиция.“

4. Алинея 8 се изменя така:

„(8) При участие на обединения, които не са юридически лица, съответствието с критериите за подбор се доказва от един или повече от участниците в обединението.“

§ 20. Създава се чл. 25а:

„Чл. 25а. (1) За обществени поръчки за строителство с прогнозна стойност над 2 640 000 лв., за които не са предвидени обособени позиции, с обявлението по чл. 25, ал. 2 възложителят определя дял от обществената поръчка, който следва да се изпълни от подизпълнители, който не може да бъде по-малък от 30 на сто и по-голям от 70 на сто от общата стойност на строителството.

(2) Извън случаите по ал. 1 възложителите могат да включват в обявлението изискване за ползване на подизпълнители, както и минималния дял от обществената поръчка, който следва да се изпълни от тях, ако предметът на поръчката позволява това.“

§ 21. В чл. 27, ал. 2 се правят следните изменения:

1. Изречение първо се изменя така:

„След публикуване на обявлението в Регистъра на обществените поръчки възложителят изпраща съобщение за обществената поръчка до средствата за масово осведомяване.“

2. В изречение второ думата „публикацията“ се заменя със „съобщението“.

§ 22. В чл. 27а се правят следните изменения:

1. В ал. 1 думите „на заинтересовано лице“ се заменят с „или сигнал за нередност“.

2. В ал. 2 думата „заинтересовано“ се заличава.

3. Алинея 3 се изменя така:

„(3) Промените по ал. 1 се извършват чрез решение за промяна до 14 дни от вписването на обявлението в Регистъра на обществените поръчки. Решението заедно с променените документи се публикува едновременно в профила на купувача и в Регистъра на обществените поръчки.“

§ 23. В чл. 28 се правят следните изменения:

1. В ал. 1:

а) в т. 5 накрая се поставя точка и запетая и се добавя „в случаите по чл. 25, ал. 3, т. 3 – и минималните изисквания към офертите, които са за част от номенклатурите в обособените позиции;”

б) в т. 7 думите „показателите, относителната им тежест и“ се заличават;

в) създава се т. 10:

„10. мотиви за определените критерии за подбор.“

2. Алинея 2 се изменя така:

„(2) Методиката за определяне на комплексната оценка на офертите съдържа показателите за комплексна оценка, тяхната относителна тежест и точни указания за определяне на оценката по всеки показател. В методиката в съответствие с техническите спецификации могат да се определят и минимално и максимално допустимите стойности на количествените показатели. В случаите по чл. 25, ал. 3, т. 3 с методиката в съответствие с техническите спецификации следва да се определи и начинът за оценяване на офертите, които са подадени за част от номенклатурите по обособените позиции.”

3. В ал. 3 думите „по ал. 1, т. 7“ се заменят с „по ал. 2“.

4. Алинея 4 се изменя така:

„(4) С правилника за прилагане на закона се определят препоръчителни образци на оферта и на приложенията към нея.“

5. Алинеи 6 и 7 се изменят така:

„(6) Документацията за участие се публикува на профила на купувача в първия работен ден, следващ публикуването на обявлението.

(7) Възложителят няма право да поставя изискване документацията за участие да се получава на място, но е длъжен да предостави документацията на всяко лице, поискало това, включително като му я изпрати за негова сметка. В тези случаи възложителят може да изиска от лицата заплащането на документацията, като цената се посочва в обявлението и не може да бъде по-висока от действителните разходи за нейното отпечатване и размножаване.“

6. Алинея 8 се отменя.

7. Алинея 9 се изменя така:

„(9) В случаите по чл. 27а, ал. 1 възложителят няма право да иска заплащане на променената документация от лицата, закупили такава преди издаване на решението за промяна.“

§ 24. Създава се чл. 28а:

„Чл. 28а. (1) Когато критерият за оценка е икономически най-изгодната оферта:

1. чрез избраните показатели и тяхната относителна тежест в комплексната оценка трябва да се осигури определяне на офертата, която предлага най-добро съотношение качество – цена;

2. показателите за оценка представляват самостоятелни характеристики на предмета на обществената поръчка по отношение на качество, цена, технически предимства, естетически и функционални характеристики, характеристики, свързани с опазване на околната среда, текущи разходи, рентабилност, сервизно обслужване и техническа помощ, дата на доставка и период на доставка или срок на изпълнение и др.; при възлагане на поръчки по чл. 3, ал. 2 могат да се включат и показатели като разходи по време на жизнения цикъл на продукта, сигурност на доставката, оперативна съвместимост, работни характеристики и др.

(2) Относителните тежести на показателите за оценка могат да се определят по някой от следните начини:

1. с конкретна стойност в рамките на общата оценка;

2. чрез подреждане по важност в низходящ ред – когато по обективни причини е невъзможно да се приложи т. 1 или 2.

(3) Указанията за определяне на оценката по всеки показател трябва:

1. да дават възможност да се оцени нивото на изпълнение, предложено във всяка оферта, от гледна точка на предмета на обществената поръчка и в съответствие с техническите спецификации;

2. да дават възможност да бъдат сравнени и оценени обективно техническите предложения в офертите;

3. да осигуряват на кандидатите и участниците достатъчно информация за правилата, които ще се прилагат при определяне на оценката по всеки показател, като:

а) за количествено определимите показатели се определят стойностите в цифри или в проценти и се посочва начинът за тяхното изчисляване;

б) за качествените показатели, които са количествено неопределими, се посочва начинът за тяхното оценяване от комисията с конкретна стойност чрез експертна оценка.

(4) Не се допуска включването на показатели за оценка, които не са пряко свързани с предмета на поръчката, както и показатели, които отчитат времето за извършване на плащанията в полза на изпълнителя (отложено или разсрочено плащане).“

§ 25. Член 29 се изменя така:

„Чл. 29. (1) Лицата могат да поискат писмено от възложителя разяснения по документацията за участие до 10 дни, а за поръчки по чл. 14, ал. 3 – до 7 дни, преди изтичането на срока за получаване на офертите или заявленията.

(2) Разяснението се публикува в профила на купувача в 4-дневен срок от получаването на искането. В разяснението не се посочва информация за лицата, които са го поискали.

(3) Когато от публикуването на разяснението от възложителя до крайния срок за получаване на оферти или заявления остават по-малко от 6 дни, а в случаите по чл. 14, ал. 3 - по-малко от три дни, възложителят е длъжен да удължи срока за получаване на оферти или заявления.

(4) В случаите по ал. 3 решението за промяна се публикува в профила на купувача едновременно с изпращането му за публикуване в регистъра на обществените поръчки. От датата на публикуването в профила на купувача до крайния срок за подаване на оферти не може да има по-малко от 6 дни, а в случаите по чл. 14, ал. 3 – по-малко от 3 дни.“

§ 26. В чл. 31 ал. 1 се изменя така:

„(1) Информация с поверителен характер или класифицирана информация не се включва в техническите спецификации. Това обстоятелство се посочва в документацията за участие заедно с информация за мястото и реда за нейното получаване. Лицата могат да получат информацията по посочения в документацията ред само ако представят декларация за опазването ѝ от тях и от лицата, на която са я предоставили във връзка с участието в процедурата и/или във връзка с изпълнението на обществената поръчка.“

§ 27. В чл. 33 се правят следните изменения:

1. В ал. 4 след думите „участникът може“ се добавя „с декларация“.

2. В ал. 5 думите „и чл. 73, ал. 4“ се заличават.

§ 28. В чл. 34 ал. 3 се изменя така:

„(3) Когато възложителят не разполага със собствени експерти, отговарящи на изискването по ал. 2, той осигурява такива чрез възлагане в съответствие с този закон на външни експерти, включително от тези, които са включени в списъка по чл. 19, ал. 2, т. 8. При възлагане на обществени поръчки за строителство на стойност, равна или по-висока от 9 779 000 лв., възложителите включват като член на комисията поне един външен експерт, който е включен в списъка по чл. 19, ал. 2, т. 8. В случаите по изречение второ изборът на външен експерт става чрез жребий, в който се включват всички

експерти с квалификация и опит по категорията от Общия терминологичен речник (CPV), съответстваща на предмета на поръчката. Жребият се организира от агенцията по ред, определен с правилника за прилагане на закона.”

§ 29. В чл. 35 се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал. 1 се създава т. 4:

„4. не са участвали като външни експерти в изготвянето на техническите спецификации и в методиката за оценка на офертата.“

2. В ал. 3 думите „настъпи промяната“ се заменят с „настъпи или се установи промяна“.

§ 30. В чл. 36а, ал. 3 след думите „отстраняването им“ се добавя „в 5-дневен срок от представянето на съответния протокол“.

§ 31. В чл. 37 се правят следните изменения:

1. Алинея 2 се отменя.

2. В ал. 3, т. 2 думите „изискванията за финансово и икономическо състояние, технически възможности и квалификация“ се заменят с „критериите за подбор, определени от възложителя“.

§ 32. В чл. 39 се правят следните изменения:

1. В ал. 1 т. 1 се изменя така:

„1. не е подадена нито една оферта, заявление за участие или конкурсен проект, няма кандидат или участник, който отговаря на изискванията по чл. 47 - 53а, или не се е явил нито един участник за договаряне;“.

2. Алинея 3 се изменя така:

„(3) В 3-дневен срок от вземане на решението по ал. 1 или 2 възложителят едновременно изпраща решението до всички кандидати или участници, публикува го в профила на купувача и изпраща копие от решението до изпълнителния директор на агенцията.“

§ 33. В чл. 41, ал. 1 се създава изречение второ:

„С правилника за прилагане на закона се определят минималното задължително съдържание на договорите и препоръчителни образци на договора и на задължителни приложения към него.“

§ 34. В чл. 43 се правят следните изменения и допълнения:

1. В основния текст на ал. 2 след думите „обществена поръчка се“ се добавя „извършва с допълнително споразумение към договора и се“

2. Алинея 3 се отменя.

3. Алинея 4 се изменя така:

„(4) Възложителят може да прекрати договор за обществена поръчка, ако в резултат на непредвидени обстоятелства не е в състояние да изпълни своите задължения. В тези случаи възложителят дължи на изпълнителя обезщетение за претърпените вреди от сключването на договора.“

4. Създава се нова ал. 5:

„(5) Възложителят и изпълнителят могат да прекратят договора за обществена поръчка при условия и по ред, определени с договора.“

5. Досегашната ал. 5 става ал. 6.

6. Създават се ал. 7 и 8:

„(7) При преобразуване на изпълнителя с правоприемник в съответствие със законодателството на държавата, в която е установен, възложителят сключва договор за продължаване на договора за обществена поръчка с правоприемник. Договор за продължаване на договора за обществена поръчка се сключва само с правоприемник, който отговаря на условията по чл. 47, ал. 1 и 5. С договора с правоприемника не могат да се правят промени в договора за обществената поръчка. Когато при преобразуването дружеството на първоначалния изпълнител не се прекратява, то отговаря солидарно с новия изпълнител - правоприемник.

(8) При преобразуване на изпълнителя, ако правоприемник не отговаря на условията по чл. 47, ал. 1 и 5, договорът за обществената поръчка се прекратява по право, като изпълнителят, съответно правоприемникът, дължат обезщетение по общия исков ред.“

§ 35. В чл. 44 се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал. 1 думите „7 дни“ се заменят с „30 дни“.

2. В ал. 2 се създава изречение второ:

„Информацията съдържа данни, определени с правилника за прилагане на закона, включително за лицата, които са подали оферти, а когато в процедурата са участвали обединения – и за членовете на обединението.”

3. В ал. 5 и 6 думите „7-дневен“ се заменят с „30-дневен“.

4. В ал. 10 думите „обществени поръчки по чл. 14, ал. 4 и 5“ се заменят с „обществени поръчки” и се създават т. 1 и 2:

„1. по чл. 3, ал. 1, когато са на стойност по чл. 14, ал. 4 и 5;

2. по чл. 3, ал. 2, когато са на стойност под прага по чл. 14, ал. 2.“

§ 36. В глава трета се създава нов раздел VII „Договор за подизпълнение“ с членове 45а и 45б:

„Чл. 45а. (1) Изпълнителите сключват договор за подизпълнение с подизпълнителите, посочени в офертата, както и с подизпълнителите, избрани по време на изпълнението на обществената поръчка. Сключването на договор за подизпълнение не освобождава изпълнителя от отговорността му за изпълнение на договора за обществена поръчка.

(2) Изпълнителите нямат право да сключват договор за подизпълнение с лице, за което е налице обстоятелство по чл. 47, ал. 1 или 5.

(3) В срок до 3 дни от сключването на договор за подизпълнение или на допълнително споразумение към него, или на договор за заместване или встъпване на нов подизпълнител изпълнителят изпраща оригинален екземпляр от договора/допълнителното споразумение на възложителя заедно с доказателства, че не е нарушена забраната по ал. 2.

(4) Подизпълнителите нямат право да превъзлагат една или повече от дейностите, които са включени в предмета на договора за подизпълнение.

(5) Не е нарушение на забраната по ал. 4 доставката на стоки, материали или оборудване, която не включва монтаж, както и сключването на договори за услуги, които не са част от договора за подизпълнение.

(6) Изпълнителят е длъжен да прекрати договор за подизпълнение, ако по време на изпълнението му възникне обстоятелство по чл. 47, ал. 1 или 5, както и при нарушаване на забраната по ал. 4 в 14-дневен срок от узнаването.

Чл. 45б. (1) Когато възложителят е приел дейност по договора за обществена поръчка, за която изпълнителят е сключил договор за подизпълнение, той заплаща тази дейност на изпълнителя, като информира подизпълнителя за извършеното плащане.

(2) При искане от страна на подизпълнителя възложителят може да преведе дължимо плащане директно на подизпълнителя за извършените от подизпълнителя и приети от възложителя дейности по договора, като предварително информира изпълнителя за това.

(3) Изпълнителят може да оспори пред възложителя извършване на плащане към подизпълнител само ако договорът за подизпълнение е прекратен или има неизпълнение от страна на подизпълнителя и изпълнителят писмено е уведомил за това възложителя до приемането на съответната дейност.“

§ 37. Досегашният раздел VII става раздел VIII.

§ 38. Досегашният чл. 45а става чл. 45в.

§ 39. В чл. 47 се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал. 1:

а) в основния текст думите „който е“ и запетаята пред тях се заличават;

б) в т. 1, 2 и 3 в началото се добавя „който е“;

в) създават се т. 4 и 5:

„4. който има задължения по смисъла на чл. 162, ал. 2, т. 1 от Данъчно-осигурителния процесуален кодекс към държавата и към община, установени с влязъл в сила акт на компетентен орган, освен ако е допуснато разсрочване или отсрочване на задълженията, или има задължения за данъци или вноски за социалното осигуряване съгласно законодателството на държавата, в която кандидатът или участникът е установен;

5. който като изпълнител на обществена поръчка има просрочени ликвидни и изискуеми задължения към подизпълнители, установени с влязло в сила съдебно или арбитражно решение.“

2. В ал. 2:

а) точка 3 се отменя;

б) точка 4 се изменя така:

„4. който е осъден с влязла в сила присъда, освен ако е реабилитиран за престъпление по чл. 136 от Наказателния кодекс, свързано със здравословните и безопасни условия на труд, или по чл. 172 от Наказателния кодекс против трудовите права на работниците;”.

3. В ал. 4, в основния текст думите „ал. 2, т. 2 и 5“ се заменят с „ал. 2, т. 2, 4 и 5“.

4. Алинея 6 се отменя.

5. Алинея 8 се изменя така:

„(8) За подизпълнителите се прилагат само изискванията по ал. 1 и 5.“

6. В ал. 9 се създава изречение второ:

„В декларацията се включва и информация относно публичните регистри, в които се съдържат посочените обстоятелства, или компетентния орган, който съгласно законодателството на държавата, в която кандидатът или участникът е установен, е длъжен да предоставя информация за тези обстоятелства служебно на възложителя.“

7. Алинея 10 се изменя така:

„(10) При подписване на договора за обществена поръчка участникът, определен за изпълнител, е длъжен да представи документи от съответните компетентни органи за удостоверяване липсата на обстоятелствата по ал. 1, т. 1-4 и на посочените в обявлението обстоятелства по ал. 2, т. 1, 2, 4 и 5, освен когато законодателството на държавата, в която е установен, предвижда включването на някое от тези обстоятелства в публичен безплатен регистър или предоставянето им безплатно на възложителя.“

8. Алинея 11 се отменя.

§ 40. В чл. 48, ал. 1-3 се изменят така:

„(1) Не може да участва в процедура за възлагане на обществена поръчка чуждестранно физическо или юридическо лице, за което в държавата, в която е установено, е налице някое от обстоятелствата по чл. 47, ал. 1 или някое от посочените в обявлението обстоятелства по ал. 2.

(2) При представяне на офертата кандидатът или участникът удостоверява липсата на обстоятелствата по ал. 1 с декларацията по чл. 47, ал. 9.

(3) Когато законодателството на държавата, в която кандидатът или участникът е установен, не предвижда включването на някое от обстоятелствата по ал. 1 в публичен безплатен регистър или предоставянето им служебно и безплатно на възложителя, при подписване на договора за обществена поръчка участникът, определен за изпълнител, е длъжен да представи документи за удостоверяване липсата на обстоятелствата по чл. 47, ал. 1 и на посочените в обявлението обстоятелства по чл. 47, ал. 2, издадени от компетентен орган, или извлечение от съдебен регистър, или еквивалентен документ на съдебен или административен орган от държавата, в която е установен. Когато в съответната чужда държава не се издават документи за посочените обстоятелства или когато документите не включват всички обстоятелства, участникът представя клетвена декларация, ако такава декларация има правно значение според закона на държавата, в която е установен.“

§ 41. В чл. 49 ал. 1 се изменя така:

„(1) Възложителят може да изиска от всеки кандидат или участник да докаже регистрацията си в професионален или търговски регистър в държавата, в която е установен, или да представи декларация или удостоверение за наличието на такава регистрация от компетентните органи

съгласно съответния национален закон, когато наличието на регистрацията е определено със закон като условие за осъществяване на предмета на обществената поръчка.“

§ 42. В чл. 50 се правят следните изменения:

1. В ал. 1:

а) основният текст се изменя така:

„(1) Възложителите поставят изисквания към финансовото и икономическото състояние на кандидатите и участниците само ако за изпълнението на поръчката е необходимо наличието на определен ресурс, необходим за осигуряването на материали, консумативи, средства за работна заплата и свързаните с нея данъци и осигуровки и др. Максималният ресурс, наличието на който възложителите могат да изискват от кандидатите и участниците трябва да съответства на изискванията по чл. 25, ал. 6 и не може да надвишава 50 на сто от прогнозната стойност на обществената поръчка. Кандидатите или участниците могат да доказват съответствието си с минималните изисквания за икономическото и финансовото състояние със:“

б) точка 3 се отменя.

2. Създава се нова ал. 3:

„(3) В случаите по ал. 1, т. 2 и по ал. 2 възложителят няма право да изисква представянето на годишния финансов отчет или някоя от съставните му части, както и всеки друг документ, ако са публикувани в публичен регистър и кандидатът или участникът е посочил информация за органа, който поддържа регистъра.“

§ 43. В чл. 51 се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал. 1:

а) основният текст се изменя така:

„(1) Възложителите могат да поставят изисквания към техническите възможности и/или квалификацията на кандидатите и участниците в съответствие с изискванията на чл. 25, ал. 6. Кандидатите или участниците могат да доказват съответствието си с минималните изисквания за технически възможности и/или квалификация със:“;

б) точки 1 и 2 се изменят така:

„1. списък на доставките или услугите, които са еднакви или сходни с предмета на обществената поръчка, изпълнени през последните три години, считано от датата на подаване на заявлението или на офертата, а при поръчки по чл. 3, ал. 2 – съответно през последните 5 години, с посочване на

стойностите, датите и получателите, заедно с доказателство за извършената доставка и услуга;

2. списък на строителството, изпълнено през последните 5 години, считано от датата на подаване на заявлението или на офертата, а за строителство, което е еднакво или сходно с предмета на поръчката, и:

а) информация за компетентните органи, които са издали актовете за въвеждане на строежите в експлоатация, или за публичните регистри, в които се съдържа информация за тези актове, която информация съдържа данни за стойността, датата, на която е приключило изпълнението, и мястото на строителството, или

б) удостоверения за добро изпълнение, които съдържат стойността, дата, на която е приключило изпълнението, и мястото на строителството, както и дали то е изпълнено професионално и в съответствие с нормативните изисквания, както и дата и подпис на издателя на удостоверението;“

в) точка 7 се изменя така:

„7. посочване на образованието, професионалната квалификация и професионалния опит на кандидата или участника и/или на ръководните му служители и по-специално на лицата, които отговарят за извършването на услугата или строителството;”

г) в т. 8 накрая се поставя запетая и се добавя „освен когато кандидатът или участникът е посочил в офертата си, че ще използва подизпълнител или ресурсите на трето лице“;

д) създава се т. 13:

„13. сертификати, които удостоверяват съответствието на кандидата или участника със стандарти за системи за управление на качеството, в съответствие с чл. 53.“

2. Създава се ал. 4:

„(4) В случаите по ал. 1, т. 1 доказателството за извършената доставка и услуга се предоставя:

а) под формата на удостоверения, издадени или заверени от компетентния орган, когато получателят е бил възложител, или посочване на публичен регистър, в който е публикувана информация за доставката или услугата;

б) под формата на удостоверение от получателя на доставката или услугата, а когато това е невъзможно, само с декларация от кандидата или участника – когато получателят е частен купувач.“

§ 44. Член 51а се изменя така:

„Чл. 51а. (1) Кандидат или участник може да докаже съответствието си с изискванията за финансово и икономическо състояние, за технически възможности и/или квалификация с възможностите на едно или повече трети лица. В тези случаи, освен документите, определени от възложителя за доказване на съответните възможности, кандидатът или участникът представя доказателства, че при изпълнението на поръчката ще има на разположение ресурсите на третите лица.

(2) За целите на ал. 1 трети лица могат да бъдат участниците в обединението – кандидат или участник, посочените подизпълнители, свързани предприятия и други лица, независимо от правната връзка на кандидата или участника с тях.“

§ 45. Член 53б се изменя така:

„Чл. 53б. Възложителят не може да отстрани кандидат или участник от процедура по възлагане за обществена поръчка на основание, че не е представил някой от документите по чл. 50, ал. 1, чл. 51 и чл. 53, ал. 1, когато е представил удостоверение за вписване в професионален регистър, създаден по силата на закон, или еквивалентен документ, издаден от организация, установена в друга държава членка.“

§ 46. Създава се чл. 53г:

„Чл. 53г. Възложителите нямат право да изискват от кандидатите и участниците да доказват съответствието си с определените критерии за подбор с информация и документи, които не са посочени в този закон.“

§ 47. В чл. 55 се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал. 4 се създава изречение второ:

„В случаите по чл. 25, ал. 3, т. 3 за разглеждане се приемат само офертите, които отговарят на минималните изисквани по чл. 28, ал. 1, т. 5.”

2. Създава ал. 7:

„(7) Свързани лица или свързани предприятия не могат да бъдат самостоятелни кандидати или участници в една и съща процедура.“

§ 48. В чл. 56 се правят следните изменения:

1. В ал. 1:

а) точки 1 - 3 се изменят така:

„1. представяне на участника, което включва:

а) посочване на единен идентификационен код по чл. 23 от Закона за търговския регистър, БУЛСТАТ и/или друга идентифицираща информация в

съответствие със законодателството на държавата, в която кандидатът или участникът е установен, както и адрес, включително електронен, за кореспонденция при провеждането на процедурата;

б) декларация по чл. 47, ал. 9, и

в) доказателства за упражняване на професионална дейност по чл. 49, ал. 1 и 2, ако такива се изискват от възложителя;

2. при участници обединения - копие на договора за обединение, а когато в договора не е посочено лицето, което представлява участниците в обединението - и документ, подписан от лицата в обединението, в който се посочва представляващият;

3. оригинал на банкова гаранция за участие или копие от документа за внесена гаранция под формата на парична сума.“

б) в т. 6 думите „отсъствие на обстоятелствата по чл. 47, ал. 1, 2 и 5“ се заменят с „липса на свързаност с друг участник или кандидат в съответствие с чл. 55, ал. 7, както и за липса на обстоятелство по чл. 8, ал. 8, т. 2“;

в) в т. 7 накрая се поставя запетая и се добавя „включващо и срок за изпълнение, към което, ако е приложимо, се прилага декларация по чл. 33, ал. 4“;

г) точка 8 се изменя така:

„8. делът от обществената поръчка, който ще се извърши чрез подизпълнители, и предвидените подизпълнители;“

д) точка 9 се отменя;

е) точка 10 се изменя така:

„10. ценово предложение;“

ж) в т. 14 след думата „документите“ се добавя „и информацията“.

2. Алинея 2 се изменя така:

„(2) С офертата си участниците могат да предлагат ползването на подизпълнители и когато възложителят не е поставил такова изискване. За всеки от посочените в офертата подизпълнители участникът представя декларация за съгласие да участва в изпълнението на обществената поръчка като подизпълнител и документите по т. 1 и 11.“

3. Създава се нова ал. 3:

„(3) В случаите по чл. 25а изискването на възложителя за ползване на подизпълнители може да не се изпълни, ако участникът е обединение, което не е юридическо лице, и всяко от лицата в обединението ще вземе участие в изпълнението на обществената поръчка в дялове, съответстващи на

видовете работи, посочени в представения договор за обединение или в друг документ, подписан от лицата в обединението. Разпределението на дяловете трябва да осигури дела, определен от възложителя за подизпълнители, да се изпълни от поне едно от лицата в обединението.“

4. Досегашната ал. 3 става ал. 4 и в нея:

а) в т. 1 думите „ал. 1, т. 1 и 6“ се заменят с „ал. 1, т. 1, букви „а“ и „б“;

б) в т. 2 думите „ал. 1, т. 4 и 5“ се заменят с „ал. 1, букви „в“ и т. 4 и 5“.

5. Досегашната ал. 4 става ал. 5 и в нея думите „документите по ал. 1, т. 4, 5, 6 и 11“ се заменят с „документите по ал. 1, т. 4, 5 и 11“.

6. Досегашната ал. 5 става ал. 6.

§ 49. В чл. 57 се правят следните изменения:

1. В ал. 1 се създава изречение трето:

„В случаите по чл. 25, ал. 3, т. 3 върху плика се отбелязва и за кои части от номенклатурите в обособената позиция се подава офертата.”

2. В ал. 2:

а) в т. 1 думите „документите, изисквани от възложителя съгласно чл. 56, ал. 1, т. 1-6, 8, 11-14, отнасящи се до критериите за подбор на участниците или кандидатите“ се заменят с „документите и информацията по чл. 56, ал. 1, т. 1 - 5, 8, 11 - 14“;

б) в т. 2 думите „документите по чл. 56, ал. 1, т. 7 и 9, свързани с изпълнението на поръчката, съобразно избрания от възложителя критерий и посочените в документацията изисквания“ се заменят с „техническото предложение, и ако е приложимо – декларацията по чл. 33, ал. 4“.

3. В ал. 3 изречение второ се изменя така:

„Когато документи и информация, съдържащи се в плик 1, са еднакви за две или повече обособени позиции, по които участникът участва, същите се поставят само в плика по едната позиция, като това обстоятелство се отбелязва в списъка на документите, съдържащ се в пликовете на останалите позиции.“

§ 50. В чл. 58а се правят следните допълнения:

1. В ал. 2 накрая се добавя „и да са посочени в обявлението“.

2. В ал. 5 след думата „участниците“ се добавя „и документите, които се прилагат към тях“.

3. В ал. 6 след думите „най-малко 4 години след“ се добавя „прекратяване на процедурата или след“.

§ 51. В чл. 59 ал. 6 се изменя така:

„(6) В случаите по чл. 16г възложителят не изисква гаранции за участие и за изпълнение от специализираните предприятия или кооперации на хора с увреждания.“

§ 52. В чл. 61, ал. 1 думите „решаване на спора, когато кандидатът или участникът в процедура за възлагане на обществена поръчка“ се заменят с „решаване на спора на кандидат или участник в процедура за възлагане на обществена поръчка, който“.

§ 53. В чл. 63, ал. 2 думите „може да включи“ се заменят с „включва“ и се създава изречение второ:

„Когато гаранцията за изпълнение обезпечава и гаранционното поддържане на предмета на поръчката, частично освобождаване се допуска само ако гаранцията за изпълнение е по-голяма от тази за гаранционно поддържане.“

§ 54. В чл. 68 се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал. 3 думите „на юридически лица с нестопанска цел“ се заменят с „други желаещи при спазване на установения режим за достъп до сградата, в която се извършва отварянето“.

2. Алинея 8 се изменя така:

„(8) Когато установи липса на документи и/или несъответствия с критериите за подбор, комисията ги посочва в протокола по ал. 7 и изпраща протокола на всички участници едновременно с публикуването му в профила на купувача.“

3. В ал. 9:

а) в изречение първо думата „получаването“ се заменя с „публикуването“;

б) изречение второ се изменя така:

„Когато е установена липса на документи и/или несъответствие с критериите за подбор, участникът може в съответствие с изискванията на възложителя, посочени в обявлението, да замени представени документи или да представи нови, с които счита, че ще удовлетвори поставените от възложителя критерии за подбор.“

§ 55. В чл. 69, ал. 1, т. 1 след думата „документи“ се добавя „или информация“.

§ 56. В чл. 69а ал. 3 се изменя така:

„(3) Комисията обявява чрез съобщение в профила на купувача датата, часа и мястото на отваряне на ценовите оферти. Когато критерият е икономически най-изгодна оферта, съобщението съдържа и резултатите от оценяването на офертите по другите показатели за оценка. Отварянето на ценовите оферти се извършва публично при условията на чл. 68, ал. 3. При отваряне на ценовите оферти комисията оповестява предлаганите цени и предлага по един представител от присъстващите участници да подпише ценовите оферти.“

§ 57. В чл. 73 ал. 4 се изменя така:

„(4) Възложителят публикува в профила на купувача решението по ал. 1 заедно с протокола на комисията при условията на чл. 22б, ал. 3 едновременно с изпращането на решението на участниците.“

§ 58. В чл. 77 се правят следните изменения:

1. Алинеи 3 и 4 се изменят така:

„(3) Заявлението за участие в предварителния подбор съдържа информацията и документите по чл. 56, ал. 1, т. 1-5, 8 и 11-14.

(4) Към заявлението се прилагат и изискванията на чл. 56, ал. 2-6.“

2. Алинея 5 се отменя.

§ 59. В чл. 79 се правят следните изменения:

1. Алинея 1 се изменя така:

„(1) Възложителят назначава комисия за провеждане на процедурата по реда на чл. 34 - 36.“

2. В ал. 2 изречение второ се изменя така:

„Отварянето на заявленията се извършва публично при условията на чл. 68, ал. 3.“

3. Алинеи 13 и 14 се изменят така:

„(13) В 3-дневен срок от вземане на решението по ал. 12 възложителят го изпраща едновременно до всички кандидати. Поканата за представяне на оферти в ограничената процедура се изпраща до избраните кандидати в 7-дневен срок от:

1. изтичането на срока за обжалване – когато решението не е обжалвано, а ако е обжалвано - не е направено искане за налагане на временна мярка;

2. влизането в сила на определението, с което е отхвърлено искането за временна мярка;

3. влизането в сила на решението, когато е наложена временна мярка.

(14) Едновременно с решението по ал. 12 възложителят изпраща на кандидатите и препис-извлечение от протокола на комисията, в което се включва цялото му съдържание с изключение на информацията, за която кандидатите са приложили декларация за конфиденциалност по чл. 33, ал. 4, както и на информацията, защитена със закон.“

§ 60. В чл. 82 се правят следните изменения:

1. В ал. 2, т. 1 думите „ и 9 свързани с изпълнението на поръчката, съобразно избрания от възложителя критерий и посочените в документацията изисквания“ се заличават.

2. Алинея 3 се изменя така:

„(3) Комисията по чл. 79, ал. 1 започва работа по разглеждане, оценка и класиране на офертите след получаване на списъка с представените оферти.“

3. Алинея 5 се изменя така:

„(5) Отварянето на офертите се извършва публично при условията на чл. 68, ал. 3.“

§ 61. В чл. 83, ал. 6 думите „достъп до“ се заличават.

§ 62. В чл. 83г се правят следните изменения:

1. В ал. 2 изречение второ се изменя така:

„Отварянето на заявленията се извършва публично при условията на чл. 68, ал. 3, освен в случаите по чл. 79, ал. 3.“

2. Алинея 12 се изменя така:

„(12) В 3-дневен срок от вземане на решението по ал. 11 възложителят едновременно изпраща решението до всички кандидати и го публикува в профила на купувача заедно с протокола при спазване на чл. 22б, ал. 3. Поканата за участие в диалога се изпраща до избраните кандидати в 7-дневен срок, определен по реда на чл. 79, ал. 13, изречение второ.”

§ 63. В чл. 83д т. 4 се изменя така:

„4. методиката за определяне на комплексната оценка на офертата.“

§ 64. В чл. 83ж ал. 2 се изменя така:

„(2) В 3-дневен срок от вземане на решението по ал. 1 възложителят едновременно изпраща решението до всички кандидати и го публикува в профила на купувача заедно с доклада на комисията при спазване на чл. 22б, ал. 3. Поканата за представяне на оферти се изпраща до определените кандидати в 7-дневен срок, определен по реда на чл. 79, ал. 13, изречение второ.”

§ 65. В чл. 87, ал. 1 думите „чл. 77, ал. 3 - 5“ се заменят с „чл. 77, ал. 3 и 4“.

§ 66. В чл. 88 се правят следните изменения:

1. В ал. 2 изречение второ се изменя така:

„Отварянето на заявленията се извършва публично при условията на чл. 68, ал. 3, освен в случаите по чл. 79, ал. 3.“

2. Алинея 12 се изменя така:

„(12) В 3-дневен срок от вземане на решението по ал. 11 възложителят едновременно изпраща решението до всички кандидати и го публикува в профила на купувача заедно с протокола при спазване на чл. 22б, ал. 3. Поканата за участие в договарянето се изпраща до избраните кандидати в 7-дневен срок, определен по реда на чл. 79, ал. 13, изречение второ.”

§ 67. В чл. 89, ал. 8 думите „достъп до“ се заличават.

§ 68. В чл. 90, ал. 1 се правят следните изменения и допълнения:

1. Точка 4 се изменя така:

„4. е възникнала необходимост от предприемане на неотложни действия поради настъпване на изключителни обстоятелства, последиците от които не могат да бъдат преодолени при спазване на сроковете за провеждане на открита или ограничена процедура или на процедура на договаряне с обявление;“.

2. В т. 13 след думите „за услуги“ се добавя „в областта на физическото възпитание и спорта или“.

§ 69. В чл. 93а се правят следните изменения:

1. Алинея 2 се изменя така:

„(2) Рамково споразумение може да се сключи с по-малко от трима потенциални изпълнители на обществени поръчки само ако не е налице достатъчен брой кандидати или участници, които отговарят на критериите за подбор, или достатъчен брой оферти, които отговарят на предварително обявените условия на възложителя.“

2. Създава се нова ал. 4:

„(4) С рамковото споразумение се определя редът за сключване на договорите за обществени поръчки, включително сроковете за получаване на оферти и за класиране на офертите.“

3. Досегашните ал. 4 и 5 стават съответно ал. 5 и 6.

§ 70. В чл. 93б се създава ал. 4:

„(4) Офертите се изготвят в съответствие с рамковото споразумение и съдържат:

1. срок за изпълнение на поръчката, ако такъв не е определен с рамковото споразумение;

2. предлагана цена;

3. техническо предложение за изпълнение на поръчката, когато уговореният с рамковото споразумение критерий за оценка е икономически най-изгодна оферта.“

§ 71. В чл. 94, ал. 2 т. 1 се изменя така:

„1. схема за пространствено развитие или устройствен план;“.

§ 72. В чл. 98, ал. 1 думите „чл. 57, ал. 1, 3, 4 и 5“ се заменят с „чл. 57, ал. 1 и ал. 3-6“.

§ 73. В чл. 99 се правят следните изменения:

1. В ал. 1 думата „трима“ се заменя с „петима“.

2. В ал. 3 думите „най-малко 1/3“ се заменят с „най-малко 2/3“.

§ 74. В чл. 101 се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал. 1, изречение първо думите „съставя протокол за класирането им“ се заменят с „ги класира“.

2. В ал. 2 се създава изречение второ:

„Протоколът се изпраща на участниците в процедурата и едновременно с изпращането се публикува в профила на купувача.“

3. Алинея 7 се изменя така:

„(7) В срок до 7 дни след вземане на решението по ал. 6

възложителят едновременно:

1. изпраща на агенцията за вписване в Регистъра на обществените поръчки информация за проведения конкурс;

2. изпраща на участниците в конкурса решението по ал. 6, а в случаите по ал. 4 – и допълнения протокол;

3. публикува в профила на купувача документите по т. 2.“

§ 75. Член 101б се изменя така:

„Чл. 101б. (1) С поканата не могат да се определят критерии за подбор. Към поканата се прилагат технически спецификации и проект на договор. Поканата се изготвя по образец, утвърден от изпълнителния директор на агенцията, и съдържа:

1. наименование и адрес на възложителя;

2. обект на поръчката, прогнозна стойност и източник на финансиране;

3. кратко описание на предмета на поръчката, а когато е приложимо - и количество или обем;

4. критерия за възлагане, а когато изборът се извършва по критерий икономически най-изгодна оферта – и методика за оценка на офертата в съответствие с чл. 37а;

5. срок и място за получаване на офертите;

6. дата, час и място на отваряне на офертите.

(2) Възложителят едновременно публикува поканата на Портала за обществени поръчки и в профила на купувача. В профила на купувача заедно с поканата се публикуват и приложенията към нея.

(3) В деня на публикуването възложителят изпраща съобщение за поканата до средствата за масово осведомяване и може да я изпрати до избрани от него лица, без да променя условията по ал. 1, т. 2 - 6. В съобщението не може да се съдържа повече информация от тази в поканата, публикувана на портала.

(4) Срокът по ал. 1, т. 5 не може да бъде по-кратък от 7 работни дни и започва да тече от деня, който следва деня на публикуването на поканата в профила на купувача.

(5) Възложителят е длъжен отново да приложи реда за събиране на оферти по ал. 1 – 3, когато:

1. поканата е оттеглена поради необходимост от промяна на първоначално обявените условия;

2. поръчката не е приключила с избор на изпълнител.

(6) При писмено искане, направено до 3 дни преди изтичане на срока за получаване на оферти, възложителят е длъжен най-късно на следващия ден да даде писмени разяснения по условията на обществената поръчка, които публикува незабавно в профила на купувача.“

§ 76. В чл. 101в, ал. 1 се правят следните изменения и допълнения:

1. Точка 2 се изменя така:

„2. техническо предложение;“.

2. В т. 4 след думата „валидност“ се добавя „на офертата“.

§ 77. Член 101г се изменя така:

„Чл. 101г. (1) Получаването, разглеждането и оценката на офертите се извършва по ред, определен с вътрешните правила на възложителя, от назначена от него комисия. В комисията се включват длъжностни лица и/или външни експерти с квалификация в съответствие с предмета на поръчката.

(2) След получаване на офертите членовете на комисията представят декларации за обстоятелствата по чл. 35, ал. 1, т. 2 и 3.

(3) Отварянето на офертите се извършва при условията на чл. 68, ал. 3. След отварянето на офертите комисията обявява ценовите предложения и предлага по един представител от присъстващите участници да подпише техническите и ценовите предложения.

(4) Комисията съставя протокол за получаването, разглеждането и оценката на офертите и за класирането на участниците. Протоколът се представя на възложителя за утвърждаване, след което едновременно се изпраща на участниците и се публикува в профила на купувача в съответствие с чл. 22б, ал. 3.“

§ 78. В чл. 101д накрая се поставя запетая и се добавя „ако същата е в съответствие с техническите спецификации“.

§ 79. Член 101е се изменя така:

„Чл. 101е. (1) Възложителят сключва писмен договор, който включва всички предложения от офертата на класирания на първо място участник.

(2) При сключване на договор класираният на първо място участник представя:

1. документи, издадени от компетентен орган, за удостоверяване липсата на обстоятелствата по чл. 47, ал. 1, т. 1, освен когато законодателството на държавата, в която е установен, предвижда

включването на някое от тези обстоятелства в публичен регистър или предоставянето им служебно на възложителя, и

2. декларации за липсата на обстоятелствата по чл. 47, ал. 5 освен в случаите, когато поръчката се възлага от възложител по чл. 7, т. 2.

(3) Възложителят може последователно да предложи сключване на договор при условията на ал. 1 и 2 с участника, класиран на второ и на следващо място, когато участникът, който е имал право да сключи договора:

1. откаже да сключи договор;

2. не представи някой от документите по ал. 2;

3. не отговаря на изискванията на чл. 47, ал. 1, т. 1 или ал. 5.

(4) Възложителят публикува на профила на купувача в съответствие с чл. 22б, ал. 3:

1. договора и допълнителните споразумения към него;

2. документите за извършени плащания по договора.“

§ 80. В чл. 103, ал. 2 т. 3 се изменя така:

„3. е възникнала необходимост от предприемане на неотложни действия поради настъпване на изключителни обстоятелства, последиците от които не могат да бъдат преодолени при спазване на сроковете за провеждане на открита или ограничена процедура или на процедура на договаряне с обявление;“.

§ 81. В чл. 109, ал. 2 думите „могат да“ се заличават.

§ 82. В наименованието на част трета „а“ думите „отбраната и“ се заменят с „отбраната и/или“.

§ 83. В чл. 119в, ал. 3 се правят следните изменения:

1. Точка 3 се изменя така:

„3. е възникнала необходимост от предприемане на неотложни действия поради настъпване на изключителни обстоятелства, последиците от които не могат да бъдат преодолени при спазване на сроковете за провеждане на процедурите по ал. 1;“.

2. Точка 4 се отменя.

§ 84. В чл. 119ж се правят следните изменения и допълнения:

1. Създават се нови ал. 1 и 2:

„(1) За обществени поръчки по чл. 3, ал. 2 с обявлението по чл. 25, ал. 2 възложителят определя дял от обществената поръчка, който следва да

се изпълни от подизпълнители, като определя минималния и максималния процент от стойността на поръчката, но не повече от 30 на сто.

(2) С офертата си участниците могат да предлагат дял от общата стойност на поръчката, който надхвърля максималния размер по ал. 1.”

2. Създава се ал. 3:

„(3) С офертата си участниците посочват видове работи от предмета на поръчката, които ще възложат на подизпълнители, и съответстващия на тези работи дял от поръчката, който не може да бъде по-малък от максималния процент, определен от възложителя, както и подизпълнителите, които вече са определили.“

3. Досегашната ал. 1 става ал. 4 и основният й текст се изменя така:

„(4) Когато участник е определил с офертата си един или повече от подизпълнителите, с които възнамерява да сключи договор за подизпълнение, той е длъжен да:“

4. Досегашната ал. 2 става ал. 5.

§ 85. В чл. 120 се правят следните изменения:

1. В ал. 5:

а) създава се нова т. 1:

„1. публикуването на документацията в профила на купувача – срещу решението за откриване на процедурата;”

б) досегашните т. 1 и 2 стават съответно т. 2 и 3;

в) досегашните т. 3 и 4 стават съответно т. 4 и 5 и в тях думата „получаване“ се заменя с „публикуването в профила на купувача“;

г) досегашната т. 5 става т. 6.

2. Алинея 6 се отменя.

3. В ал. 8:

а) в т. 1 думите „по ал. 5, т. 1, 2 и 5, ал. 6 и 7“ се заменят с „по ал. 5, т. 1, 2, 3 и 6 и ал. 7“;

б) в т. 2 думите „по ал. 5, т. 3“ се заменят с „по ал. 5, т. 4“;

в) в т. 3 думите „по ал. 5, т. 4“ се заменят с „по ал. 5, т. 5“.

4. В ал. 9 думите „по ал. 5, т. 1“ се заменят с „по ал. 5, т. 1 и 2“.

5. В ал. 10 думите „по ал. 5, т. 1“ се заменят с „по ал. 5, т. 2“.

§ 86. В чл. 121, ал. 2, т. 2 накрая се поставя запетая и се добавя „както и адрес, включително електронен, за получаване на съобщения и призовки;“.

§ 87. В чл. 122б ал. 3 се изменя така:

„(3) Страните се призовават по реда на Административнопроцесуалния кодекс, като срокът за призоваване е не по-малко от 3 дни преди заседанието.“

§ 88. В чл. 122д ал. 1 се изменя така:

„(1) Комисията за защита на конкуренцията се произнася по жалбата в едномесечен срок от образуване на производството за обществени поръчки по чл. 45в, ал. 2, а в останалите случаи – в 15-дневен срок от образуване на производството“ и се поставя запетая.

§ 89. В чл. 123, ал. 1 след думите „този закон“ се поставя запетая и се добавя „както и контролът по изпълнение на договорите за обществени поръчки и на рамковите споразумения,“ и се поставя запетая.

§ 90. Създават се нови чл. 126а-126г:

„Чл.126а. При осъществяване на дейността по тази глава контролните органи имат право да ползват електронна платформа „Електронен мониторинг“ (Е-мониторинг), която събира, съхранява и осигурява онлайн достъп до протоколите на всички комисии за провеждане на процедури за обществени поръчки, рамковите споразумения, договорите между възложителите и изпълнителите, допълнителните споразумения към тези договори и договорите за подизпълнение.

Чл. 126б. При осъществяване на дейността по тази глава контролните органи имат право да ползват електронна платформа „Електронен одит“ (Е-одит). Платформата „Е-одит“ разполага с комуникационна система, която позволява на физически лица и институции да предоставят в структурирана форма сигнали за отклонение от законосъобразното провеждане на процедурите по този закон и на изпълнението на договорите за обществените поръчки.

Чл. 126в. Сигналите по чл. 126б служат за потвърждаване и усъвършенстване на методите за проверка или за контрол, както и за анализите за разработване на антикорупционни мерки.

Чл. 126г. Условията и редът за въвеждане и ползване на платформите по чл. 126а и чл. 126б се определят с правилника за прилагане на закона.“

§ 91. В чл. 128б, ал. 1 думите „чл. 25, ал. 5 или 10“ се заменят с „чл. 25, ал. 5, 9 или 10“.

§ 92. В чл. 128в, ал. 4 след думите „Възложител, който“ се добавя

„наруши чл. 28, ал. 6 или 7 или“.

§ 93. В чл. 129, ал. 5 думите „чл. 101а, 101б или 101е“ се заменят с „чл. 101а, 101б, 101в, 101г или 101е“.

§ 94. В чл. 132 се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал. 1 след думите „обществените поръчки“ се добавя „или не публикува в срок документите и информацията, подлежаща на вписване в профила на купувача” и се поставя запетая.

2. Създава се нова ал. 2:

„(2) Възложител, който не публикува документ или информация, подлежаща на вписване в профила на купувача, се наказва с имуществена санкция от 2000 до 5000 лв. или с глоба от 1500 до 3000 лв., а лицето по чл. 8, ал. 2 или 3 - с глоба в размер от 1500 до 3500 лв.”

3. Досегашните ал. 2 и 3 стават съответно ал. 3 и 4.

§ 95. В § 1 от Допълнителните разпоредби се правят следните изменения и допълнения:

1. В т. 1б думите „след проведена процедура за възлагане на обществена поръчка“ се заменят „по реда на закона“.

2. Точка 1в се изменя така:

„1в. „Договор за подизпълнение" е възмезден писмен договор, сключен между изпълнителя и едно или повече лица, с предмет – изпълнението на една или повече дейности от възложена обществена поръчка, с обект строителство, доставка на стоки или предоставяне на услуги.“

3. Създава се т. 5а:

„5а „Електронен каталог“ (Е-каталог) е онлайн платформа, която позволява да бъдат предлагани доставки, които вече са стандартизирани или за които е възможно да се разработят или утвърдят собствени стандарти.“

4. Точка 8 се изменя така:

„8. „Изключителни обстоятелства“ са обстоятелства, предизвикани от непредвидими за възложителя събития, като природно бедствие, авария или катастрофа, както и други, които непосредствено застрашават живота и здравето на хората или околната среда или могат съществено да затруднят, или да нарушат нормалното изпълнение на нормативно установени дейности на възложителя. Изключително обстоятелство е и последващото възникване на опасност за националната сигурност, за отбраната на страната, за околната среда, за човешкото здраве, за защитени територии, зони и обекти

и за обществения ред.”

5. Точка 14б се изменя така:

„14б. „Непредвидени обстоятелства" са обстоятелства, които са възникнали след сключването на договора и не са резултат от действие или бездействие на страните, които не са могли да бъдат предвидени при полагане на дължимата грижа и правят невъзможно изпълнението при договорените условия.“

6. В т. 16а след думата „който“ се добавя „е вписан в списък на фирма, която“.

7. Точка 20 се отменя.

8. В т. 25 думата „лица“ се заменя с „хора“.

9. Точка 28а се отменя.

10. Създава се т. 32а:

„32а. Управление на системата на единна сметка и фискалния резерв включва:

а) централизация на средства, постъпления и плащания чрез транзитни сметки и СЕБРА и свързаните с това услуги, дейности, програмно и ресурсно осигуряване съгласно Закона за публичните финанси;

б) управление на ликвидността на системата на единна сметка и инвестирането на временно свободни средства във финансови инструменти съгласно Закона за публичните финанси;

в) управление на активите на Държавния фонд за гарантиране устойчивост на държавната пенсионна система съгласно Закона за Държавния фонд за гарантиране устойчивост на държавната пенсионна система;

г) управление на останалите сметки и активи, включени във фискалния резерв.”

§ 96. Навсякъде в закона думите „чл. 45а“ се заменят с „чл. 45в“.

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§ 97. (1) В срок до един месец от влизането в сила на закона Министерският съвет по предложение на министъра на труда и социалната

политика актуализира списъка по чл. 30 от Закона за интеграция на хората с увреждания.

(2) Агенцията по обществени поръчки публикува актуализирания списък по ал. 1 в Регистъра на обществените поръчки в 7-дневен срок от обнародването му в „Държавен вестник“ и визуализира хипервръзка от него към регистъра по чл. 29 от Закона за интеграция на хората с увреждания.

§ 98. В срок до 31 декември 2013 г.:

1. Министерският съвет приема Постановление за изменение и допълнение на Правилника за прилагане на Закона за обществените поръчки.

2. Агенцията за обществени поръчки съставя списъка по чл. 19, ал. 2, т. 8.

3. Възложителите приемат вътрешните правила по чл. 22г, ал. 1.

§ 99. (1) Процедурите, открити до влизане в сила на този закон, се довършват по досегашния ред.

(2) Когато към влизането в сила на този закон има подадена жалба пред Комисията за защита на конкуренцията, производството по жалбата се образува и довършва по досегашния ред.

§ 100. В Данъчно-осигурителния процесуален кодекс, в чл. 87 се създава ал. 10:

„(10) В 5-дневен срок от получаване на искане от възложител по чл. 7 от Закона за обществените поръчки или от орган, който организира процедура за предоставяне на концесия по Закона за концесиите, органът по приходите предоставя удостоверение за наличието или липсата на задължения на задължено лице, с изключение на задължения по невлезли в сила актове, както и разсрочени, отсрочени или обезпечени задължения.“

§ 101. В Закона за електронното управление се правят следните допълнения:

1. В чл. 3 след думата „служебно“ се добавя „и безплатно“.

2. В § 1, т. 11 от Допълнителните разпоредби след думите „лечебни заведения“ се добавя „възложителите по чл. 7 от Закона за обществените поръчки, които не са административни органи или организации, предоставящи обществени услуги” и се поставя запетая.

§ 102. В Закона за интеграция на хората с увреждания чл. 30 се изменя така:

„Чл. 30. Министерският съвет одобрява списък на произвежданите и доставяни стоки, на изпълняваното строителство и на предоставяните услуги, които се възлагат на специализирани предприятия или кооперации на хора с увреждания по реда на Закона за обществените поръчки. Списъкът се публикува в Регистъра на обществените поръчки по чл. 21 от Закона за обществените поръчки.“

§ 103. В Закона за търговския регистър, в чл. 23, ал. 4 се създава изречение второ:

„Забраната се отнася и до възложителите по чл. 7 от Закона за обществените поръчки, които са извън изброените в изречение първо лица.“

§ 104. Законът влиза в сила от 1 октомври 2013 г. с изключение на § 4, § 9, § 10, § 11, т. 1, § 13, § 15, § 17, § 18, § 21, § 22, § 25, § 26, § 28, § 33, § 35, § 54, т. 2 и т. 3, буква „а”, § 56, § 57, § 62, т. 2, § 64, § 66, т. 2, § 74, т. 2, § 75, § 85 и § 90, които влизат в сила от 1 януари 2014 г.

Законът е приет от 42-ото Народно събрание на …… 2013 г. и е подпечатан с официалния печат на Народното събрание.

ПРЕДСЕДАТЕЛ НА
НАРОДНОТО СЪБРАНИЕ:

(Михаил Миков)

М О Т И В И

към проекта на Закон за изменение и допълнение на Закона за обществените поръчки

Законът за обществените поръчки (ЗОП) е приет през 2004 г., като впоследствие в него са транспонирани в националното ни законодателство Директива 2004/18/ЕО на Европейския парламент и на Съвета относно координиране на процедурите за възлагане на обществени поръчки за строителство, доставки и услуги и Директива 2004/17 на Европейския парламент и на Съвета относно координиране на процедурите за възлагане на обществени поръчки от възложители, извършващи дейност във водоснабдяването, енергетиката, транспорта и пощенските услуги. От приемането досега законът е изменян и допълван 27 пъти. Някои от измененията са обусловени от промени на европейската регулаторна рамка, включително транспонирането на две други директиви – за обжалването на обществените поръчки и за обществените поръчки в областта на отбраната и сигурността. Голяма част от измененията на ЗОП са продиктувани от необходимостта от адаптиране на законовите норми към измененията в обществените отношения или за отстраняване на констатирани дефекти при практическото му прилагане. Това показва, че ЗОП е нормативен акт, поставен в една много динамична среда – както на европейско, така и на национално ниво, която предопределя необходимостта от неговото адаптиране към настъпващите промени в рамковите условия.

Законът за обществените поръчки е един от ключовите икономически закони. В него, от една страна, се регламентират процедурите, чрез които се извършва разходването на публичните средства за реализиране на проектите на държавата, общините и другите възложители в областта на строителството и доставката на стоки и услуги, а от друга страна, именно поради тази насоченост на закона, той би могъл да бъде, ако се прилага ефективно и коректно, един от основните лостове за пазарно регулиране. От начина, по който се прилага ЗОП, зависи дали ще се насърчават малките и средните предприятия, дали ще се повишава пазарната конкуренция и оттам конкурентоспособността на икономиката като цяло, дали гражданите ще имат усещането, че публичните средства се изразходват ефективно и целесъобразно в полза на благото на общността, и в крайна сметка, дали ще се повишава доверието в институциите и авторитетът на публичния сектор. Ако обществеността има забележки по всеки един от тези пунктове, това означава, че съществуват законови дефицити. Някои от най-съществените дефицити, за които съществува обществен консенсус, трябва да

бъдат отстранени. Това е и основната задача на предлагания проект на Закон за изменение и допълнение на Закона за обществените поръчки.

Доказателствата за икономическата важност и обществената значимост на ЗОП се съдържат в следните няколко числа:

- през 2012 г. са сключени 20 946 договора за възлагане на обществени пръчки на обща стойност 5 969 449 257 лв.

- за периода 2008 – 2012 г. (вкл.) стойността на възложените обществени поръчки от всички възложители е на стойност 31 323 800 000 лв., което представлява около 10 на сто от брутния вътрешен продукт, или около 21-24 но сто от консолидирания държавен бюджет.

Обществеността е в пълното си право да се интересува как са изхарчени тези пари, как са изпълнени съответните поръчки и какъв е ефектът за общността като цяло.

Поемайки отговорността за управлението на страната, правителството обяви в своята програма като приоритетни следните задачи: рязко повишаване на отговорността при разходване на публичните средства и ресурси, стимулирането на малките и средните предприятия и създаване на работни места, гарантиране на максимална прозрачност и публичност на всички процедури, особено на тези, свързани с харченето на публични пари.

В програмата на правителството, в групата „За бизнеса“, изменението и допълнението на ЗОП е определено като една от най-неотложните стабилизационни мерки. Основната цел на правителството е процедурите по ЗОП да станат по-прозрачни и да се създаде възможност повече кандидати да участват в тях. При формирането на тази цел са взети предвид Препоръката на Комисията 2003/361/ЕС за малките и средните предприятия и особено с препоръките за тяхното насърчаване, както и Препоръката на Съвета относно Националната програма за реформи на България за 2013 г. и за представяне на становище на Съвета относно Конвергентната програма на България за периода 2012 – 2016 г., в която по отношение на Агенцията по обществени поръчки е препоръчано: „Да гарантира правилното прилагане на законодателството за обществените поръчки, като разшири „ex ante” контрола, осъществяван от Агенцията по обществени поръчки, с цел предотвратяване на нередности“.

След като обяви програмата си, в която конкретизира виждането си, че е необходима ревизия на един от основните инструменти за воденето на стопанската политика, а именно ЗОП, правителството беше адресирано от практически всички загрижени обществени кръгове с предложения, а именно:

- Професионални и браншови организации;
- Профсъюзи;
- Други неправителствени организации;

- Народни представители;
- Граждани;
- Органите, осъществяващи контрол върху процеса – Сметната палата и Агенцията за държавна финансова инспекция;
- Одиторски организации;
- Центъра за превенция и противодействие на корупцията и организираната престъпност (БОРКОР);
- Възложители.

Общият брой на организациите, представили предложения до правителството след обявяване на намерението му да извърши промени в ЗОП, е 26. Конкретните писмени предложения относно промени в ЗОП са 297. Конкретни предложения са получени и от граждани.

Всички тези организации, органи и лица подчертават, че са отнасяли своите предложения и препоръки и до предишното правителство. Нито една от разумните препоръки по ЗОП не е била чута. Напротив, административният диктат се е засилвал като функция от упражнявания върху администрацията политически натиск.

Резюмирани мненията и становищата по ЗОП, представени на правителството от страна на граждански организации, стопански браншови съюзи и от граждани - в пунктовете, по които те имат съгласие - поставят следните изисквания към ЗОП, които изискват спешната реакция на законодателния орган:

1. Радикално намаляване на бюрократичната тежест върху кандидатите и участниците в процедурите за възлагане на обществени поръчки и избягване на ненужния формализъм.
2. Насърчаване на малките и средните, включително новосъздадени предприятия, за достъп до пазара на обществените поръчки и премахване на изкуствените административни бариери пред тяхното включване; включително чрез прилагане на мерките по т. 1, както и чрез законово предефиниране на статута на „подизпълнителя” и гарантиране на неговите права и защитата на интересите му и др.
3. Прецизиране на някои процедурни правила и изясняване на дефиниции с цел намаляване на административната тежест и на субективизма при оценяването.
4. Повишаване капацитета на администрациите, прилагащи закона, в две посоки:

- чрез повишаване на правомощията, но и на отговорностите на Агенцията за обществени поръчки;

- чрез обезпечаване и гарантиране на професионалната специализирана експертиза, необходима на възложителите при подготовката на предложенията и при оценката на офертите.

5. Установяване на контрол не просто върху прилагането на закона, а върху изпълнението на сключените на негово основание договори.

6. Пълна публичност и прозрачност на дейностите по възлагане на обществени поръчки, както и по изпълнение и приключване на сключените договори с оглед гарантирането на обществения интерес.

7. Закрила на труда и създаване на реални възможности за изпълнение на обществени поръчки от специализирани предприятия или кооперации на хора с увреждания.

Правителството на Република България е на мнение, че на поставените от гражданското общество, стопанските организации, профсъюзите, а включително от загрижени за благосъстоянието на страната представители на държавната и общински администрации, искания към Закона за обществените поръчки, когато тези искания са консенсусни, трябва да бъде отговорено положително. Чрез намирането на подходящи нормативни решения. Подчертаваме, че нормативните предложения в настоящия законопроект са именно по консенсусно констатирани проблеми. Законопроектът няма претенции да изчерпи всички открити въпроси и да даде отговор на всички проблеми. Отговорът на всички проблеми ще бъде даден в нов ЗОП, който ще бъде приет след две години, за да се транспонират проектите на нови директиви, които се очаква да бъдат приети в ЕС най-късно до края на 2013 г. Целта на законопроекта е да реши проблемите, по които съществува оформено обществено съгласие. Доколкото това са гореизброените теми, то на тях настоящият законопроект дава отговори по следния начин:

I. Мерки за намаляване на бюрократичната и административна тежест

1. По данни от одиторските и други организации събирането и подготовката на документите за доказване на съответствието с изискванията на чл. 47, ал. 1 и 2 от ЗОП и на документите за подбор отнема около 95 на сто от времето за подготовка на офертите на кандидатите и участниците. С предлаганите промени в чл. 47, ал. 9 и 10, чл. 48, ал. 3 и чл. 50, ал. 3 по категоричен начин и чрез синхронизирано с разпоредбите на Закона за електронното управление, на Закона за търговския регистър и на Данъчно-осигурителния процесуален кодекс в обществените поръчки се въвежда дългоочакваният принцип, който забранява на администрациите да изискват от кандидатите и участниците доказването на обстоятелства, които се съдържат в публични регистри, или на данни, които са вече събрани или

създадени от държавен орган. Дори и само това предложение, ако бъде възприето, е в състояние да облекчи неимоверно излишните бюрократични затормозявания при подготовката на участниците под формата на изисквания за представяне на документи, които са известни на администрацията или за чието съдържание тя би могла да се информира по служебен път.

2. С предлаганите промени в чл. 28 отпада задължението за участниците в процедурите за възлагане на обществени поръчки да закупуват документацията за участие. Въведено е задължение за възложителите да публикуват цялата документация в профила на купувача с изключение на информацията с поверителен характер или класифицираната информация. По този начин, освен че се постига максимална публичност, става излишно и нелепо участниците да бъдат принуждавани да закупуват документацията за участие на хартия. Предлага се кандидат или участник да закупува документация само и единствено ако желае това при цена, която е съответстваща, както досега, на действителните разходи за отпечатването и размножаването й. С предложената отмяна на задължението за закупуване или получаване на документацията за участие до 10 дни преди изтичането на срока за получаването на заявленията или офертите се преустановяват и възможностите за корупция и за нарушаване на принципите за лоялна конкуренция и равнопоставеност, определени в чл. 2, ал. 1 от ЗОП. Това е така, защото възложителят и подчинените му длъжностни лица няма да имат информация за лицата, които са закупили документацията и евентуално ще подадат оферта, съответно няма да могат да предоставят тази информация на конкурентни потенциални участници.

3. С предложените промени в чл. 28 и по-конкретно с изменението на ал. 4, както и с допълнението на чл. 41, ал. 1 се предлага определянето на минималното задължително съдържание на договора за обществени поръчки и на приложенията към него, както и създаването като приложения към Правилника за прилагане на ЗОП (ППЗОП) на стандартизирани образци на офертата и на приложенията към нея, включващи декларации, справки, референции, удостоверения и др., както и на препоръчителни образци на договора и на задължителни приложения към него. Създаването на образци на основните документи в процедурите ще отговори на исканията на по-голямата част от лицата и организациите, направили предложения за подобряване на ЗОП. В техните предложения се сочи, че „действащата редакция на закона все още не дава гаранция за наличието на достъпни и коректно провеждани процедури“, както и че масово се предлагат некоректно подготвени документации, които не са хомогенни, някои части от документациите не се предоставят на участниците, а най-масово – приложенията към документациите съдържат некоректно изготвени образци на оферти, на декларации, референции и др. По отношение на договорите за

обществени поръчки лицата и организациите, направили предложения, посочват наличието на договори, на които липсва съществено съдържание, като изисквания към изпълнението и към неговото приемане от страна на възложителя, отговорност за неизпълнение, липса на ред за усвояване на банкови гаранции, липса на данни за лицата, които участват в обединението – изпълнител, и редица други.

Предвижда се законова делегация стандартизираните и препоръчителни образци да се одобрят от Министерския съвет като приложения към ППЗОП. Разработки на изброените в законопроекта стандартизирани документи са на разположение на администрацията, като за тях вече са похарчени средства именно чрез системата на обществените поръчки. Няма нито една разумна причина такива стандартизирани и примерни образци на договори или поне на задължителните параметри към тях да не бъдат систематизирани, доколкото позволяват обектите на обществената поръчка, и чрез включването им като приложение към ППЗОП да станат задължителни за възложителите. В светлината на цялостната система на предвижданите изменения и допълнения на ЗОП следва да се има предвид, че с предложения законопроект се предлага възложителите да бъдат задължени да публикуват освен документациите и приложенията към тях и договорите заедно с приложенията и допълнителните споразумения в интернет – в Регистъра на обществените поръчки и на профила на купувача. Предлаганата публичност ще извади „на светло“ работата на възложителите.

4. С предложения нов чл. 16в се създават реални предпоставки за първи стъпки в предстоящото на ниво Европейски съюз преминаване към електронни обществени поръчки. Предоставянето на възможност за представяне на техническите предложения към офертите под формата на електронен каталог, когато предмет на поръчката е доставка на стоки, които са стандартизирани или за които е възможно да се разработят собствени стандарти, ще позволи на доставчиците да вземат участие в процедурите онлайн в целия вътрешен пазар. Освен това, използването на електронни каталози от страна на възложителите може да доведе до значителни икономии и до подобряване на резултатите от обществените поръчки при същевременно намаляване на загубите и грешките.

5. С предложените промени на чл. 93а и 93б относно Рамковото споразумение се цели унифициране на действията на възложителите и облекчаване на реда за провеждане на процедурите и за сключване на конкретните договори за обществени поръчки с лицата по рамковото споразумение. С цел повишаване на конкуренцията е предложено изменение на чл. 93а, ал. 2, с което се поставя ограничение за сключване на рамково споразумение с по-малко от трима потенциални изпълнители на обществени

поръчки. Това ще бъде допустимо само ако не е налице достатъчен брой кандидати или участници, които отговарят на критериите за подбор, или достатъчен брой оферти, които отговарят на предварително обявените условия на възложителя.

6. Предложени са изменения и в глава осма „а“ относно реда за възлагане на обществени поръчки чрез публична покана. Практиката показва, че макар замислена като „облекчен ред“ без провеждане на процедура, публичната покана, която се прилага за „малки обществени поръчки“ поради лаконичността на уредбата й в ЗОП, създава затруднения както за възложителите, така и за потенциалните изпълнители. За да се преодолеят тези затруднения, се предлагат промени, с които се цели преустановяване на възможността за провеждане на практика на открита процедура, при гарантиране правата на лицата, които подават оферти, и на публичността.

II. Мерки за облекчаване на малките, средните и новосъздадените предприятия при достъпа им до обществени поръчки

1. С предложените изменения на чл. 25, ал. 5 и 6 се създават гаранции за прилагането на принципа на пропорционалността. Изброени са конкретни, често използвани в практиката хипотези, с които се поставят ограничения за участие в процедурата на широк кръг лица, които реално имат възможностите и капацитета да изпълнят поръчката, но са възпрепятствани от изкуствените бариери, които се поставят най-вече при определянето на критериите за подбор.

Предложеното допълнение на чл. 25, ал. 6 цели да се преустанови масовата практика възложителите да поставят към кандидатите и участниците изисквания, които не съответстват на конкретната обществена поръчка като обем и стойности. С допълнението напълно се изпълнява едно от изискванията на чл. 44 от Директива 2004/18/ЕО, което определят че обхватът на информацията и минималните изисквания, които се изискват за определена поръчка, трябва да съответстват и да бъдат пропорционални на обекта на поръчката. Крайната цел, която ще бъде постигната с така направеното предложение, е чрез въвеждане на принципа за пропорционалността да се създадат условия за развитие на конкуренцията. Перефразирана от гледна точка на достъпа на малките и средните предприятия до пазара на обществените поръчки, въведената забрана задължава възложителите на „малки“ поръчки да поставят „малки“ изисквания.

2. С цел последователно провеждане принципа на пропорционалността в ЗОП са направени и предложенията за изменение и допълнение на чл. 49, 50, 51 и 51а, които са относими към критериите за подбор на кандидатите и участниците в процедурите за възлагане на обществени поръчки. Целта на подбора е кандидатът или участникът да представи доказателства, че е в състояние да изпълни предмета на конкретната обществена поръчка. В този смисъл представянето на „минал опит“ трябва да се възприема като средство за доказване на възможности, а не като цел на подбора. Тъй като е невъзможно да се определят универсални правила предвид многообразието на обектите на обществените поръчки, директивите и ЗОП са възприели подхода за изброяване само на документите, с които кандидатите и участниците могат да доказват икономическото и финансовото си състояние и техническите си възможности и/или професионална квалификация. Практиката показва, че или в резултат на неразбиране на целта на подбора, или с цел извършване на измами възложителите поставят завишени изисквания към кандидатите или участниците или изисквания, които могат да бъдат изпълнени само от конкретни икономически оператори (изпълнители). Целта на вносителя на законопроекта е решително да прекрати тези практики. За тези, които не разбират целта на изискванията за икономическото и финансово състояние на кандидатите или участниците, предложеният от вносителя текст на чл. 50, ал. 1 определя, че „възложителите поставят изисквания към финансовото и икономическото състояние на кандидатите и участниците само ако за изпълнението на поръчката е необходимо наличието на определен финансово-икономически ресурс, необходим за осигуряването на материали, консумативи, средства за работна заплата и свързаните с нея данъци и осигуровки, и др.”. Целта на разпоредбата е на практика да задължи възложителя да определи дали за изпълнението на поръчката на изпълнителя е необходимо да разполага с финансови средства (ресурс) и само ако трябва да разполага – в какъв размер трябва да е този ресурс, за да може да се осигури изпълнението на поръчката. Финансовият ресурс за различните обществени поръчки е различен. При обществени поръчки за услуги, изразяващи се в предоставянето на консултации, изработването на анализи и др., единственият финансов ресурс, с който трябва да разполага изпълнителят, е за закупуването на консумативи и за заплащане на заплати и осигуровки. При обществена поръчка за строителство финансовият ресурс трябва да осигури и закупуването на материалите, които ще бъдат вложени в строежа. Във всички случаи, според вносителя, максималният финансово-икономически ресурс, наличието на който възложителите могат да изискват от кандидатите и участниците, трябва да съответства на изискванията на чл. 26, ал. 6 (изменена) и не може да надвишава прогнозната стойност на обществената поръчка. Комисията за защита на конкуренцията (КЗК)

адмирира предложението за изменение на чл. 50. В становището си КЗК сочи, че ако изискваният финансов ресурс е в размер на прогнозната стойност, то на практика участникът би бил задължен да разполага със собствени средства, посредством които да финансира самостоятелно пълния обем от дейности, включени в предмета на поръчката, което обезсмисля схемата на авансовите и на междинните плащания. Във връзка с тези съображения КЗК предлага изискването за ресурс, необходим за осигуряването на материали, консумативи, средства за работна заплата и свързаните с нея данъци и осигуровки и др., да не бъде повече от 50 на сто от прогнозната стойност на поръчката. Вносителят прие мотивите на КЗК, като измени първоначално предложения текст за изменение на чл. 50, ал. 1 от ЗОП.

Поради невъзможност или липсата на желание да определят конкретни изисквания към финансово-икономическото състояние на кандидатите или участниците възложителите масово определят единствено изискването за оборот и то в максималния размер, допустим от действащата разпоредба на чл. 26, ал. 6, изречение второ. Тъй като общият оборот, а още по-малко оборотът за дейностите, които са предмет на поръчката, сам по себе си не доказва наличието на финансови възможности за изпълнението на поръчката, със законопроекта се предлага:

- отменяне на изречение второ от чл. 26, ал. 6;
- отменяне на чл. 50, ал. 1, т. 3.

Предложените за отмяна текстове са достатъчно формалистично основание за изключване на новосъздадените и малките дружества, които макар и да нямат оборот и средства, могат да имат идеи и компетенции, които трябва да бъдат поощрени и използвани от обществото. Това е едно решително облекчение за участието в процедурите на малките, средните и новосъздадените предприятия, при които в обичайния случай липсата на такъв оборот е пречка за участие в процедури.

С показателите от годишните си финансови отчети или с удостоверения от банки (а не както масово в документациите за участие възложителите изискват „референции“), или с наличието на застраховка за професионална отговорност кандидатите и участниците ще могат да докажат възможността си да осигурят финансовия ресурс, който е необходим, за да изпълнят качествено и в срок обществената поръчка.

С предложените промени ще се прекрати практиката да се сключват договори за обществени поръчки с участници, които са доказали оборот, но след това не изпълняват поръчката именно поради липсата на финансови средства.

Предложените промени в чл. 51, ал. 1 също са с цел последователно провеждане принципа на пропорционалността.

С посочените промени относно правилата за извършване на подбор ще се даде шанс и на малките и средните, и особено – на новосъздадените

предприятия, да участват в обществени поръчки, за изпълнението на които докажат, че разполагат с необходимите възможности. За реализирането на този шанс е и предложената редакция на чл. 51а, с която се цели по ясен и недвусмислен начин да се посочи обвързаността ѝ с изискванията за икономическото и финансовото състояние и за техническите възможности и/или квалификацията на кандидатите и участниците. Новата редакция подчертава, че кандидатът или участникът не просто може да използва такива ресурси, а че използването на такива ресурси може да бъде прилагано като доказателство за финансови и технически възможности. Разликата е принципна и има за цел да помогне малките и стартиращите предприятия да си набавят по договорен или друг път недостигащата им ресурсна обезпеченост чрез помощ от трети лица. Новосъздаден, а и всеки икономически оператор би могъл изцяло да разчита на възможностите на трети лица за изпълнение на поръчката независимо от вида на техните правоотношения. И ако възможностите на тези лица покриват изискванията на възложителя и на възложителя се представят доказателства, че икономическият оператор ще има на разположение тези възможности, възложителят няма да има право да го отстрани от участие в процедурата.

3. Предлага се нов чл. 25а, с който се установява правилото, че при обявяване на обществени поръчки за строителство над 2 640 000 лв. възложителят е длъжен да определи дела, който участниците трябва да предоставят за изпълнение от подизпълнители, като този дял не може да бъде по-малък от 30 на сто и по-голям от 70 на сто от общия обем на поръчката. По този начин „големите" биват задължени да включват „малки". С предложеното допълнение на ЗОП се създава реална възможност за развитие на конкуренцията и за насърчаване участието на малките и средните предприятия на пазара на обществените поръчки. Единствено чрез включването им първоначално като подизпълнители малките и средните предприятия ще могат да натрупат опита и квалификацията, които ще им бъдат необходими, за да могат впоследствие да участват и да изпълняват обществени поръчки като основни изпълнители. В становището си по законопроекта КЗК е цитирала свое Решение № 570 от 20.05.2010 г. „Насоки за противодействие срещу тръжните манипулации в процедурите за възлагане на обществени поръчки", в което е посочила, че „колкото по-малък е броят на участниците на пазара, които отговарят на законовите изисквания за участие в процедурите по възлагане на обществени поръчки, толкова по-голям е рискът същите да се споразумеят помежду си и да манипулират своето участие". В контекста на така цитираното решение КЗК подкрепя предложението за разширяване на достъпа до обществените поръчки чрез използването на подизпълнители, като подчертава, че „разширяване на кръга на потенциалните оференти значително намалява рисковете от координация

и/или съгласуване между участниците и гарантира, че предложените от тях оферти отговарят на действителната пазарна среда и развиващите се в нея обществено-икономически отношения“. Комисията за защита на конкуренцията е на мнение, че „така предложените със законопроекта мерки по гарантиране достъпа на все по-голям брой предприятия до пазара на обществените поръчки са про-конкурентни по своя характер, доколкото са в състояние да доведат до разширяване на конкуренцията и свободната инициатива в стопанската дейност“.

Посочените аргументи мотивират и предложеното изменение на чл. 56, ал. 2 от ЗОП, с което отпада изискването подизпълнителите да доказват наличието на икономически и финансови възможности и технически възможности и/или професионална квалификация, които са „съобразно вида и дела на тяхното участие“. Това изискване на практика означава, че който не е изпълнявал обществени поръчки няма и да може да изпълнява. Отговорността за изпълнение на обществената поръчка във всички случаи се носи от изпълнителя и наемането на подизпълнители не го освобождава от тази отговорност. Този принцип следва от чл. 25 от Директива 2004/18/ЕО. Носенето на отговорността означава включително и това, че ако подизпълнителят не изпълнява поръчката, независимо дали защото няма необходимите ресурси или възможности или поради друга причина, изпълнителят ще може да го замени с друг. Наемането на подизпълнители и възможността за подмяна на подизпълнител освен посоченото води и до разпределение на риска.

Извън случаите на обществени поръчки за строителство над посочената стойност със законопроекта е допусната дискреция на възложителите да определят минимален дял от поръчката, който да бъде възложен на подизпълнители.

С предложеното изменение на чл. 56, ал. 2 на кандидатите и участниците е предоставено правото, независимо дали възложителят е поставил условие или не, да предлагат с офертата си ползването на подизпълнители. Целта на разпоредбата е насърчаване на конкуренцията и на участието на малките и средните предприятия в пазара на обществените поръчки.

Изключение от правилото за задължително наемане на подизпълнители е предложено в чл. 56, ал. 3, съгласно която изискването на възложителя за подизпълнители може да не се изпълни, ако кандидатът или участникът е обединение, което не е юридическо лице, и всяко от лицата в обединението ще вземе участие в изпълнението на обществената поръчка. С това изключение е дадена друга възможност за участие на малките и средните предприятия – освен като подизпълнители, и като членове на неперсонифицирани обединения.

При общественото обсъждане на законопроекта се установи, че възложителите масово поставят към участниците – обединения, изискването тези обединения да бъдат под формата на граждански дружества по Закона за задълженията и договорите. Тази практика категорично противоречи на Директива 2004/18/ЕО и по-специално на чл. 4, § 2 от нея. С цел преустановяване на констатираното противоречие се предлагат изменения на чл. 9 от ЗОП.

4. В глава трета е създаден нов Раздел VII „Договор за подизпълнение" с членове 45а и 45б. С предложените текстове се урежда законова празнота относно отношенията изпълнител-подизпълнител. С цел преустановяване на създалата се практика за неплащане от страна на изпълнителите към подизпълнителите със законопроекта се предлага текст, който дава възможност на възложителите да извършват директни плащания към подизпълнителите, ако това е поискано от подизпълнител. Законопроектът включва и защитна клауза за изпълнителите, които могат да оспорят извършени директни плащания, когато е налице неизпълнение от страна на подизпълнител или договорът с него е прекратен и изпълнителят е уведомил за това възложителя. Резултатът, който се очаква от предложените със законопроекта преки плащания, е ефикасна защита на интересите на подизпълнителите, които често са малките или средните предприятия.

По отношение на подизпълнителите е предложена и друга промяна, а именно: Създава се възможност изпълнителят да наема подизпълнители в рамките на дела, който са посочили с офертата си по време на изпълнението на поръчката, без да е необходимо непременно тези подизпълнители да са посочени в офертата. Тази възможност е обусловена от обстоятелството, че в някои случаи е невъзможно кандидатите или участниците да знаят със сигурност лицата, които ще наемат като подизпълнители към датата на подаване на офертата. Възможно е посочен в офертата подизпълнител да откаже да сключи договор по време на изпълнението на поръчката или по ред причини сключеният договор да бъде прекратен. На това разнообразие на търговските отношения законопроектът предлага адекватно решение. По отношение на обществените поръчки по чл. 3, ал. 2 от ЗОП са направени аналогични изменения, които са предложени в хода на общественото обсъждане и са съобразени с изискванията на Директива 2009/81/ЕО.

За да се осигури общественият интерес във всички случаи по отношение на подизпълнителите, са приложими изискванията на чл. 47, ал. 1 и 5 от ЗОП, а за подизпълнителите на обществени поръчки по чл. 3, ал. 2 – и по-строгите правила относно избор на подизпълнители, определени с Директива 2009/81/ЕО.

III. Прецизиране на дефиниции и процедурни правила, включително с цел насърчаване на конкуренцията и намаляване на административната тежест

1. В чл. 25, ал. 2, т. 3 е направено допълнение към съдържанието на обявлението, с което възложителите се задължават във всички случаи да определят прогнозната стойност на обществената поръчка. Допълнението цели публичност и прозрачност, включително чрез създаването на възможност за извършване на последващ контрол на цената, определена в договора за обществената поръчка. С посочването на стойността кандидатите и участниците ще имат информация, която е важна за изготвянето на офертите им и ще се ограничат случаите, в които възложителите ще бъдат принудени да прекратят поръчката на основание чл. 39, ал. 1, т. 3 от ЗОП поради надвишаване от страна на офертите на финансовия ресурс, който те могат да осигурят за изпълнението на поръчката.

2. С предложените изменения на чл. 28, ал. 1, т. 7 и ал. 2 се прецизира в максимална степен съдържанието на понятието „методика за определяне на комплексната оценка на офертите". Целта е недвусмислено да се определи, че показателите за оценка и относителната им тежест са част от методиката за оценка на офертите заедно с указанията за определяне на оценката по всеки показател. С предложените изменения се отстранява и несъответствието между действащите редакции на двете разпоредби.

3. В чл. 28, ал. 2 е дадена възможност на възложителите да определят ограничения на стойностите на количествените показатели, които се предлагат с офертите. Чрез определянето на диапазон се цели защита на обществения интерес и предотвратяване използването на нереално занижени или завишени стойности на цени, срокове и др.

4. Икономически най-изгодната оферта е един от критериите за оценка на офертите, с който се постига най-доброто отношение качество-цена. С предложения чл. 37а се цели да се създаде нормативна основа, съобразена с европейското законодателство, за изработването от възложителите на качествени методики за оценка чрез определяне на изискванията към всеки един от елементите на тези методики.

Предлаганите три текста на чл. 28, ал. 1, т. 7, на чл. 28, ал. 2 и на чл. 37а (нов) са ключови по отношение на желаното предизвикване на положителни промени в съдържателната част на системата на обществените поръчки и защитата на публичния интерес в посока на целесъобразност при разходването на публичните средства, постигане на високо качество и не на последно място – ограничаване и предотвратяване на корупцията.

5. С цел осигуряване на обществения интерес е предложено допълнение на чл. 43. В определени случаи обществените поръчки – особено

тези, които са с висока стойност, са с продължително изпълнение – по правило до 4 години. За този срок могат да настъпят редица обстоятелства, които да наложат преобразуване на изпълнителя. В действащата си редакция ЗОП не урежда последиците от евентуалното преобразуване на изпълнителя. Във връзка с това и с цел запазване на обществения интерес от качественото приключване изпълнението на обществената поръчка е налице необходимост разпоредбите относно договора да се допълнят с текст, който да урежда последиците от преобразуването. Когато изпълнителят се преобразува, неговият правоприемник може да продължи изпълнението на договора за обществената поръчка, ако отговаря на изискванията на чл. 47, ал. 1 и 5. За да се осигури изпълнението на посочената цел, законопроектът предвижда солидарна отговорност на правоприемника и първоначалния изпълнител, ако при преобразуването последният не се прекратява. С цел предотвратяване на злоупотреби е определено, че ако правоприемникът не отговаря на изискванията на чл. 47, ал. 1 и 5, договорът за обществена поръчка се прекратява, като изпълнителят, съответно правоприемникът, дължат обезщетение по общия исков ред.

6. Предлага се преместване на действащата разпоредба на чл. 47, ал. 2, т. 3 – от диспозитивна да се трансформира в императивна чрез включването ѝ като т. 4 в чл. 47, ал. 1 от ЗОП. Това означава, че ако кандидат или участник в процедурата има задължения към държавата и към община, които са установени с влязъл в сила акт на компетентен орган и не са отсрочени или разсрочени, се отстранява от участие в процедурата във всички случаи, а не, ако възложителят е посочил това в обявлението. Целта е засилване защитата на обществения интерес.

Като императивна е определена и забраната за участие в процедура за възлагане на обществена поръчка на лице, което има просрочени ликвидни и изискуеми задължения към подизпълнителите – нова т. 5 в чл. 47, ал. 1 от ЗОП. Целта е защита на интереса на малките и средните предприятия, които основно участват в обществените поръчки като подизпълнители. За да се защитят участниците в процедурата, са възприети направените при общественото обсъждане и при съгласуването на законопроекта предложения, като е уточнено, че задълженията трябва да са установени с влязло в сила съдебно или арбитражно решение.

7. В чл. 51 освен посочената по-горе разпоредба на ал. 1 се предлагат и няколко други изменения, които целят прецизиране на текстовете в пълно съответствие с Директива 2004/18/ЕО. Това са разпоредбите на:

7.1. Чл. 51, ал. 1, т. 2 и ал. 4, с които се уточнява, че за изпълнението на доставки и услуги кандидатът или участникът представя доказателство за извършената доставка или услуга; като доказателство се представя удостоверение от получателя на доставката или услугата; когато получателят

не е възложител и поради каквото и да е обстоятелство кандидатът или участникът не може да представи удостоверение (защото получателят вече не съществува в правния мир или поради субективни причини), той представя декларация за доставените от него доставки или услуги;

7.2. Чл. 51, ал. 1, т. 2 е изменена в пълно съответствие с чл. 48, § 2 от Директива 2004/18/ЕО с цел да се намали административната тежест за кандидатите и участниците. Направено е уточнението, че се представя „списък на строителството, изпълнено през последните 5 години“, а не на „договорите за строителство“, тъй като е възможно по действащ договор вече да е налице изпълнено строителство, прието по съответния ред. Уточнението „считано от датата на подаване на заявлението или на офертата“ е в отговор на множество предложения, направени при общественото обсъждане, и цели уеднаквяване на практиката на възложителите. В съответствие с посочения текст от директивата е предложено и друго изменение – „препоръките“ за добро изпълнение, които трябва да придружават списъка на изпълнените договори, е заменен с „информация за компетентните органи, които са издали актовете за въвеждане на строежите в експлоатация или за публичните регистри, в които се съдържа информация за тези актове“. С това уточнение участниците вече няма да бъдат задължени да доказват изпълнение на строителство, ако същото е прието от компетентен държавен орган, а само следва да посочат органа и възложителят ще има правото да провери посочената в списъка информация. Когато изпълненото строителство не подлежи на приемане от държавен орган, същото ще се доказва с удостоверения за добро изпълнение, които съдържат стойността, дата, на която е приключило изпълнението, и мястото на строителството, както и дали то е изпълнено професионално и в съответствие с нормативните изисквания, както и дата и подпис на издателя на удостоверението.

7.3. Чл. 51, ал. 1, т. 7 – новата редакция изисква посочване на образованието, професионалната квалификация и професионалния опит на участника и/или на неговите ръководни служители, и по-специално на лицата, които отговарят за извършването на услугата или строителството. „Посочване” е терминът, използван в директивата, и той означава именно посочване, а не задължително представяне на копия от дипломи, както е при досегашната редакция. Посоченото прецизиране на разпоредбата е съществено, тъй като с него се цели и намаляване на административната тежест за кандидатите и участниците, а именно:

а) „Посочване“ означава, че кандидатът/участникът следва да посочи определената с нормата информация в таблица по образец на възложителя или под формата на декларация. Естествено е, че при спечелване на поръчката възложителят може да поиска твърденията в декларацията да бъдат доказани с документи. Но не може да се иска от

всички кандидати/участници да представят копия от дипломи и сертификати и да ксерокопират тези документи безброй пъти, само за да се увеличава бюрократичното усилие;

б) С оглед спецификите на българския трудов пазар с новата редакция на тази точка се допуска и препоръчва потвърждаването на професионален опит. „Опит" е нещо различно от „образование" и „квалификация". Последните се доказват с документи, докато опитът се доказва с трудов стаж или съответно с изпълнени успешни проекти. В това си предложение вносителят изхожда от следните предпоставки: че през последните 20 години трудовият пазар в България претърпя такава радикална промяна, че на голяма част от трудещите се се наложи да се преориентират професионално; никак не са малко случаите, когато прекрасни специалисти с доказан опит в дадена област имат диплома за завършено образование, която няма нищо общо със сегашната им специализация. Тоест, доказателството „диплома" е на пръв поглед обективно, но с оглед спецификата на нашия трудов пазар е твърде формалистично и подвеждащо. На второ място, наличието на специализирано образование и квалификация е безусловно важно в сферата на строителството. Обаче в сферата на услугите, свързани с интелектуален продукт, опитът и то опит в реализиране на успешни проекти е доста по-важен критерий за оценка, отколкото простото наличие на документ. Да не говорим, че за доставките на стоки образованието и професионалната квалификация на доставчика са практически ирелевантни.

IV. Повишаване нивото на административната експертиза

1. Относно Агенцията по обществени поръчки (АОП):

1.1. С предложеното изменение на чл. 19, ал. 1, т. 22 Агенцията по обществените поръчки занапред ще осъществява предварителен контрол и върху процедурите за обществени поръчки за строителство на стойност, равна или по-висока от европейските прагове. Предложението е съобразено с капацитетните възможности на АОП. В чл. 20а, ал. 3 е предложено след думата „препоръки" да се добави и „конкретни указания", което цели да покаже, че АОП е длъжна, ако констатира незаконосъобразност, включително изразяваща се в нарушаване на принципите на ЗОП, да посочи конкретните мерки, действия, а при необходимост – и формулировки, които възложителите да предприемат, съответно да възприемат, за да се осигури законосъобразността на процедурата. С предложеното изменение се цели да

се изпълни препоръката на Съвета относно Конвергентната програма на България за периода 2012-2016, в която по отношение на АОП е препоръчано: „Да гарантира правилното прилагане на законодателството за обществените поръчки, като разшири „ex ante" контрола, осъществяван от Агенцията по обществени поръчки, с цел предотвратяване на нередности".

1.2. В чл. 21, ал. 2 са разширени изискванията към публичния регистър, поддържан от АОП, който в голяма степен следва да дублира информацията, която съгласно законопроекта следва да се съдържа и в профила на купувача на възложителите. Целта на това дублиране е и създаването на възможност за допълнителен публичен контрол върху дейността на възложителите.

2. Гарантиране на експертизата при подготовката и провеждането на процедурите за възлагане на обществените поръчки.

2.1. С предложената редакция на чл. 19, ал. 1, т. 8 се цели радикална промяна на статута на т. нар. „списък на експерти", поддържан от Агенцията за обществени поръчки. За разлика от досегашния списък, в който всеки желаещ може практически да се впише сам (и който списък досега има ограничено практическо значение), се установява правилото, че за да бъде вписан в този списък експертът трябва да бъде предложен от професионална или браншова организация, или от орган на изпълнителната власт по смисъла на Закона за администрацията. Тоест за професионалните качества на експертите, които после ще бъдат привличани за подготовката на конкурсните документи от възложителите или за участие в назначаваните от тях комисии, гарантират предлагащите ги органи и организации. Запазва се възможността за лично заявяване на вписването в регистъра, като се поставя изискването за представяне на доказателства за наличието на изискуемите от закона професионална квалификация и практически опит.

2.2. С цел осигуряването на качествена експертиза не само при провеждането на процедурите, но и при тяхната подготовка, е предложено създаването на нова ал. 7 в чл. 8, с която се предвижда, че при подготовката на процедура за възлагане на обществена поръчка над праговете по чл. 45в, ал. 2 (сега чл. 45а) възложителите са длъжни да осигурят изработването на техническите спецификации и методиките за оценка на офертите, а при конкурси за проект – на конкурсните програми, да се извърши от експерти, които имат професионална квалификация и практически опит, свързани с конкретния предмет на обществената поръчка. Когато възложителят не разполага със собствени експерти, отговарящи на изискването за професионална квалификация и практически опит, на възложителя е

предоставена възможност и той е длъжен да осигурява външни експерти от списъка по чл. 19, ал. 2, т. 8 или други експерти чрез възлагане в съответствие с този закон.

V. Контрол по изпълнението на договорите

С чл. 123, ал. 1 се предлага промяна с радикални последици. Съгласно досегашния текст: „Контролът по изпълнение на този закон се осъществява от Сметната палата и от органите на Агенцията за държавна финансова инспекция". В новата редакция са добавени думите: „..., както и контролът по изпълнение на договорите за обществени поръчки и на рамковите споразумения".

VI. Публичност и прозрачност

1. С предлаганата нова разпоредба на чл. 8б, ал. 2 възложителите се задължават да поддържат публична информация на електронните си страници или на самостоятелен интернет адрес, за който е осигурена публичност, наричана „Профил на купувача". В действащата редакция на ЗОП профилът на купувача има пожелателен характер, тъй като липсва разпоредба, която задължава възложителите да поддържат такъв, а от определението в § 1, т. 20 следва, че дори включването на изброените в разпоредбата документи не е задължително. За да се осигури публичност и прозрачност в работата на възложителите, включително, за да се осигури контрол върху нея от обществеността и от контролните органи, в профила на купувача възложителите са длъжни да включват на практика всички документи, които са свързани или отразяват както провеждането на процедурите, така и изпълнението на договорите за обществени поръчки. В профила на купувача възложителите са длъжни да включват приетите от тях вътрешни правила за възлагане на обществени поръчки, договорите за обществените поръчки, допълнителните споразумения за изменения на договорите за обществени поръчки; документите, които съгласно договорите за обществени поръчки са основание за извършване на плащане; информация за датата и размера на всяко извършено плащане по договорите за обществени поръчки и по договорите за подизпълнение; информация за датата на и за основанието за приключване или за прекратяване на договорите; информация за датата на освобождаване на гаранциите за изпълнение на всеки договор; договорите за подизпълнение и допълнителните споразумения към тях и други. С това се цели постигането на пълна степен на публичност, не просто на провеждането на процедурите, но и на изпълнението на договорите за обществени поръчки, с което вносителят на законопроекта иска да подчертае, че за него в стандартния случай не съществува понятието „тайна", когато става дума за изразходване на обществени средства.

2. Член 27, ал. 2 – с предложената редакция се въвежда не задължение за възложителя да публикува съобщение в средствата за масово

осведомяване за обявената обществената поръчка. Това се прави, за да е информирано обществото, че предстои процедура за възлагане на обществена поръчка, с която ще се изразходват публични средства, и да се насърчат гражданските структури да наблюдават процеса. Изпращането на съобщение не е свързано с разходването на средства.

3. Член 73, ал. 4 и съответстващите му текстове за останалите процедури по закона – въвежда се принципът, че едновременно с решението за класирането на участниците и за определяне на изпълнителя възложителят е длъжен да изпрати на участниците и препис-извлечение от протокола на комисията. За разлика от досегашното правило, съгласно което участникът трябва да „се помоли" на възлагащия орган да му предостави тези материали.

VII. Закрила на труда и създаване на реални възможности за изпълнение на обществени поръчки от специализирани предприятия или кооперации на хора с увреждания

1. Макар всички предвиждани изменения и допълнения на ЗОП в своята цялост да целят стимулирането на заетостта и разкриването на нови работни места, две разпоредби са въведени директно с цел охраната на социалните и трудовите права на работниците, а именно:

- добавянето в текста на новата т. 4 на чл. 47, ал. 1 и на задълженията за осигуровки, установени с влязъл в сила акт – разпоредбата е императивна и не подлежи на дискреция от страна на възложителя;

- изменението на т. 4 от чл. 47, ал. 2 с разпоредба, която дава възможност на възложителите да отстраняват от участие в процедура за възлагане на обществена поръчка кандидати или участници, които са осъдени с влязла в сила присъда за престъпление, свързано със здравословните и безопасни условия на труд или с трудовите права на работниците.

2. При общественото обсъждане на законопроекта вносителят беше сезиран от съвместно предложение на Съюза на инвалидите в България, Съюза на глухите в България, Съюза на слепите в България, Националния съюз на ТПК, Националния съюз на кооперациите на инвалидите, Центъра за психологически изследвания и Националната федерация на работодателите на инвалиди. В предложението се поставят редица проблеми, свързани с интеграцията на хората в неравностойно положение на пазара на труда. От извършено проучване се установи, че от 1 януари 2008 г. до 6 август 2013 г. възложителите на основание чл. 16в от ЗОП са запазили правото за участие на специализирани предприятия или кооперации на хората с увреждания само в 43 процедури за възлагане на обществени поръчки. Сключени са 60 договора (някои от процедурите са били с обособени позиции) на обща

стойност 20 105 200 лв. без ДДС с едва 23 специализирани предприятия или кооперации на хората с увреждания, като общият брой на вписаните в специализирания регистър по чл. 29 от Закона за интеграция на хората с увреждания е 129.

За да се създадат реални предпоставки за запазване на обществени поръчки за специализирани предприятия или кооперации на хората с увреждания, е направено предложение за изменение на чл. 16в, който със законопроекта става чл. 16г.

В резултат на множество предложения, направени при общественото обсъждане на законопроекта, са предложени и няколко изменения в глава единадесета, които целят ускоряване на производството по обжалване, включително чрез ограничаване на възможностите за шиканьозно поведение от страна на жалбоподателите.

Така предлаганият законопроект не води пряко до допълнителни натоварвания на републиканския бюджет и на бюджетите на възложителите, доколкото мерките за изпълнение на предложените със законопроекта разпоредби могат да се изпълнят в рамките на утвърдените бюджети и на наличните ресурси.

Всички предлагани нови разпоредби имат за цел намаляване на административната тежест. Ако трябва да се обобщи в две думи: това е законопроект за шансовете. Шансове за малките и средните предприятия, шансове за бизнеса изобщо, шансове за разкриване на нови работни места, шансове за подобряване ефективността и целесъобразността при харчените на обществените средства – български и европейски.

Ако трябва да се каже, макар и на шега, кого би засегнал този законопроект, то ощетени от него ще се почувстват вероятно вносителите на хартия, заради отпадащите огромни количества документи, ксерокопия и копия, които се изискваха досега от възложителите по ЗОП. Надяваме се, че чувството за обществена отговорност на тези доставчици и солидарност с хилядите участници в конкурси и процедури (каквито впрочем са и те) ще ги подтикне да преглътнат евентуалните пропуснати ползи и ще разглеждат този свой акт като скромна жертва за постигането на общата цел - намаляването на бюрокрацията и бумащината в нашата родина. Факт е, че дори и администрацията на възложителите не би била засегната – напротив. Тя ще бъде облекчена от необходимостта да събира безкрайни документи, да влиза в спорове с недоволни граждани и всички други съпътстващи обществените поръчки негативни изживявания. Ако тя – администрацията , се възползва от щедро предоставената й възможност да изисква задължителни и непротиворечиви указания и становища от Агенцията за обществените поръчки и се ползва от услугите на компетентни и препоръчани от меродавни

органи и организации специалисти и експерти, то със сигурност благоприятните ефекти от този законопроект ще се почувстват много скоро.

МИНИСТЪР-ПРЕДСЕДАТЕЛ:

(Пламен Орешарски)